

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019-2020

Nr. 5

INTEGRAAL VERSLAG Vergadering van vrijdag 20 december 2019

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	2
ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53) Ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020 – Stuk 5 (2019-2020) – Nrs.1 en 2	
Algemene bespreking	2
<i>Spreekers: Soetkin Hoessen, verslaggever – Mathias Vanden Borre – Arnaud Verstraete – Khadija Zamouri – Bianca Debaets – Els Rochette – Pepijn Kennis – Jan Busselen – Gilles Verstraeten – Lotte Stoops – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Sven Gatz, collegelid – Pascal Smet, collegelid</i>	
Stemming	45
MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art. 54)	45
Stemming	45
BIJLAGEN	46
TREFWOORDENREGISTER	47

5de vergadering

Vergadering van vrijdag 20 december 2019

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.07 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Dominiek Lootens-Stael is verontschuldigd wegens ziekte.

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)

**Ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020
– Stuk 5 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: Ik zal in het kort verslag uitbrengen namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid over het ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020 dat in de vergadering van 10 december 2019 werd besproken.

We zijn onze werkzaamheden gestart met een toelichting bij het ontwerp van verordening door collegevoorzitter Elke Van den Brandt. Zij schetste het algemeen budgettair kader, gaf toelichting over de middelen waarover de Vlaamse Gemeenschapscommissie beschikt en gaf een samenvattend overzicht van de belangrijkste geplande investeringen, het schuldbeheer en de personeelsuitgaven.

Met betrekking tot het algemeen budgettair kader wordt een begroting in evenwicht ingediend. Er is een nulgroei in de uitgaven, zowel op het gebied van de werkingskosten als voor de overdrachten. Dat is uiteraard niet het geval voor de personeelsuitgaven, waar de baremieke stijgingen en indexaties worden toegepast.

Hoewel de gewone begroting in evenwicht is en zelfs met een beperkt batig saldo afsluit, is er een tekort op het eigen dienstjaar van zowat 2 miljoen euro. Het evenwicht wordt bereikt door het inbrengen van een geraamd positief resultaat van het begrotingsjaar 2019.

Daarna volgde een korte toelichting bij de omvang van de middelen van de VGC voor 2020.

De gewone begroting 2020 sluit af met een beperkt positief resultaat van 1.060,65 euro. In totaal bedragen de middelen van de gewone begroting 194,24 miljoen euro. Dat is een stijging met 2,5 % ten opzichte van 2019, en dit zowel aan uitgaven- als aan ontvangstenzijde.

De stijging van de uitgaven heeft, zoals daarnet vermeld, voornamelijk te maken met de stijging van de personeelskosten.

De stijging van de ontvangsten is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de trekkingsrechten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast worden er ook meer middelen geput uit de begrotingsfondsen.

In de buitengewone begroting schrijft de VGC 85,17 miljoen euro investeringen in voor 2020. Tegenover de initiële begroting 2019 dalen de geraamde investeringen met 8,81 %. Dat is vooral het gevolg van het aflopende Investeringsplan 2016-2020 en de daaraan verbonden investeringsenveloppen.

Ook de herkomst van de middelen van de VGC werd uitgebreid gekaderd. Voor meer details verwijs ik naar het uitstekende verslag van de Diensten. Er zijn nog geen besparingen ingeschreven, omdat de definitieve cijfers over de subsidies van de Vlaamse Gemeenschap nog niet gekend waren bij de opmaak van de begroting. Daarover zal meer duidelijkheid zijn bij de 1ste begrotingswijziging in 2020.

De investeringen in de buitengewone begroting bedragen in totaal ruim 85 miljoen euro. Onderwijs en Vorming kunnen rekenen op 68,43 miljoen euro; Administratie en Transversale Projecten op 5,94 miljoen euro; Welzijn, Gezondheid en Gezin op 5,37 miljoen euro en Cultuur, Jeugd en Sport op 5,29 miljoen euro.

Om deze uitgaven te financieren, worden meerdere middelen aangesproken, waaronder 63,85 miljoen euro uit het Onderwijsfonds. De overige middelen worden gehaald uit het Lambermontfonds, leningen, het Stedenfonds, het Bijzonder Investeringsfonds, het Gezinsfonds en de specifieke dotatie voor gemeenschapsinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap ten belope van 1,12 miljoen euro.

Dat brengt mij bij het schuldbeheer. Het volume van de uitstaande schuld, met inbegrip van de in de huidige begroting voorziene opname van leningen voor het investeringsprogramma 2019, daalt. Het schuldvolume blijft vooral onder controle door het beperkt aantal leningen dat de VGC per bestuursperiode aangaat, de aanhoudende lage rente en de samenwerking met het Agentschap van de Schuld van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Inzake personeel zijn in de begroting van de VGC 739,03 voltijdse equivalenten (VTE) opgenomen. De berekende personeelsuitgaven bedragen 62,79 miljoen euro. Dat is een stijging met net geen 3 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2019.

Na die algemene kadering vond een heel uitgebreide algemene bespreking plaats waarin veel vragen aan het College werden voorgelegd. Daarna volgde de artikelsgewijze bespreking. Voor beide verwijs ik naar het uitgebreide verslag van de Diensten.

Tot slot zijn we overgegaan tot een stemming over de artikelen en het geheel van het ontwerp van verordening. De artikelen 1 tot en met 12 werden aangenomen met 4 stemmen voor en 1 stem tegen.

Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020 werd in zijn geheel aangenomen met 4 stemmen voor en 1 tegen. (*Applaus*)

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Zowel de Diensten als de verslaggever hebben uitstekend werk geleverd. Nu moeten vooral de raadsleden aan het woord kunnen komen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik zou mijn tussenkomst willen beginnen door de Diensten te bedanken. Zij hebben uitstekend werk geleverd door alle documenten van deze begroting correct te bezorgen. Toen volgde de bijzonder interessante en geanimeerde begrotingsbespreking in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid. Met een knipoog naar mijn tijdelijk verontschuldigde collega Cieltje Van Achter, was het voor mij een virtuele kennismaking met de meerderheidsbanken. Ik dacht even dat de meerderheid zich had vergist van democratisch forum, want wij leken even in de meerderheid te zitten. Ik ben benieuwd of we hier vandaag hetzelfde scenario zullen krijgen.

Meerderheidspartij Groen liet uitschijnen - trouwens niet voor het eerst - dat de belangrijkste financieringsbron van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is, en dat er bijgevolg meer verantwoording aan die regering moet worden afgelegd dan aan Vlaanderen. Het was misschien een boutade, maar het licht toch een tipje van de sluier over hoe de Groenen naar Brussel kijken. Dit vind ik eerlijk gezegd verontrustend. Ik zou dit beeld willen ontkrachten met 4 elementen vooraleer ik tot de begroting van de VGC kom.

Ten eerste, wil ik de investering van de Vlaamse Gemeenschap vergelijken met die van de Franse Gemeenschap. Ten tweede, wil ik de financiering vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onder de loep nemen. Ten derde, zal ik de totale financiering vanuit de Vlaamse Gemeenschap toelichten. Tot slot, heb ik nog een woordje over het toekomstbeeld voor Brussel.

Ten eerste, vergelijken we de investering van de Vlaamse Gemeenschap met die van de Franse Gemeenschap. Toen ik door de verslagen ging, merkte ik dat het een gewoonte is om bij elke begrotingsbespreking op te merken dat de inkomsten vanuit de Vlaamse Gemeenschap verhoudingsgewijs dalen. Meestal gebeurt dit door een partij die in Vlaanderen in de oppositie zit, en dus veel kritiek uitoefent op de democratisch verkozen Vlaamse parlementsleden. Tot dusver weinig nieuws onder de zon.

Als we de begroting onder de loep nemen, kunnen we vaststellen dat op dit moment de dotaties en subsidies van de Vlaamse Gemeenschap 32 % van het budget vertegenwoordigen, goed voor 61,53 miljoen euro. Betekent dit dat de Vlaamse Gemeenschap haar financiële verantwoordelijkheid ten opzichte van de VGC niet opneemt? Ik denk het niet, en ik zou dit graag in zijn context plaatsen. Daartoe moeten we vergelijken hoeveel de Franse Gemeenschap investeert in de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof). Daarbij moeten we bovendien in acht nemen dat de Franse Gemeenschap bijkomend een aantal gemeenschapsbevoegdheden heeft overgedragen naar de Cocof. Zo moet zij meer taken uitoefenen dan de VGC.

De Vlaamse Gemeenschap investeert 61,53 miljoen euro in de VGC. Als we de berekening maken voor een doelpubliek van 30 % van de Brusselaars, dan is dit omgerekend 170 euro per inwoner. De Franse Gemeenschap investeert 106,5 miljoen euro in de Cocof voor 70 % van de Brusselaars. Dit geeft omgerekend 126 euro per inwoner. De Vlaamse Gemeenschap investeert dus 44 euro meer in zijn doelgroep dan de Franse Gemeenschap, louter via de VGC.

Indien we bovendien een correctie doorvoeren voor de bijkomende gemeenschapsbevoegdheden die werden overgedragen aan de Cocof, dan zouden we een nog lager investeringsbedrag bekomen. De Franse Gemeenschap bespaart dit jaar trouwens 100.000 euro op de middelen die aan de Cocof worden gegeven, terwijl Vlaanderen de dotatie op gelijke hoogte houdt.

Ten tweede, is er de financiering vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Eerlijk gezegd heb ik een dubbel gevoel bij het feit dat een gewest een deel van de gemeenschappen financiert. Dit is een voortvloeiende uit de vermaledijde Lambermont- en Lombardakkoorden. Enerzijds zou men kunnen stellen dat het goed is dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest middelen geeft aan de VGC. Met een kwinkslag kunnen we stellen dat ze dan hiernaast niet worden verkwest. Helaas slaagt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest er nog steeds niet in om essentiële dienstverlening in 2 talen aan te bieden voor elke Brusselaar. Ik denk dan bijvoorbeeld aan eerstehulpdiensten, rusthuizen, brandweer, ziekenhuizen, enzovoort. Bovendien - en daar ben ik eerlijk in - heb ik toch meer vertrouwen in dit College dan in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Anderzijds moeten we ook eerlijk erkennen dat het vooral een onderhuidse financiering is van de Cocof wanneer het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer middelen aan de gemeenschappen geeft volgens de 80/20-verdeelsleutel. Zoals de Franstaligen vaak zelf aangeven, wordt de Cocof ondergefinancierd door de Franse Gemeenschap. Bovendien is die Franse Gemeenschap virtueel failliet. Zij heeft vandaag een schuld van 8 miljard euro, die op 5 jaar tijd zal oplopen tot 12 miljard euro. Het ziet er dus niet naar uit dat de Cocof in de toekomst veel meer kan verwachten. Daardoor moet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die steeds groter wordende gaten dichtrijden. Groen juicht dit schijnbaar toe, maar naar mijn mening is dit kortzichtig. In plaats van een discours te voeren dat Vlaanderen Brussel loslaat, zou men beter stellen dat Wallonië Brussel loslaat. Ik denk dat men daar veel grotere stokken zal vinden om de hond mee te slaan. Dit past echter niet in het linkse discours, waarbij men zich tracht af te zetten van Vlaanderen.

Ten derde, is er de totale financiering vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Ik heb het dan uiteraard over de Brusselnorm: 5 % van de Vlaamse gemeenschapsuitgaven gaat naar Brussel, voor 30 % van de Brusselaars. Dit is dus nota bene beduidend meer dan de 20 %-norm die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hanteert, en waarvoor de VGC dus middelen krijgt. Die Brusselnorm wordt wel degelijk jaarlijks gehaald. Ik verwijs daarvoor naar het rapport van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel van dit jaar. In absolute cijfers zijn de financiële stromen vanuit de Vlaamse Gemeenschap gestegen van 769 miljoen euro in 2012 naar 933 miljoen euro in 2017. Dit geeft 5,19 % van de gemeenschapsuitgaven in Vlaanderen. Hiermee wordt de Brusselnorm in het algemeen behaald. Dit zijn dus veel meer middelen dan de VGC zelf financiert. Vlaanderen is altijd een loyale partner geweest ten aanzien van Brussel. Het zou een interessante oefening zijn om een vergelijkende studie te maken met de Franse Gemeenschap en haar financieel engagement ten aanzien van Brussel.

De cijfers zijn indrukwekkend en vertalen zich in concrete beleidsacties. Inzake Onderwijs financiert Vlaanderen jaarlijks 650 miljoen euro. De VGC bouwt scholen, wat een goede zaak is, maar Vlaamse middelen staan in voor de leerkrachten. Voor de hardware van de VGC worden dus Vlaamse middelen ingezet om de software te leveren die het systeem doen draaien. Zonder Vlaanderen geen sterk Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ik doe dus een warme oproep naar de meerderheidspartijen om in deze discussie het hele plaatje erbij te nemen.

Als vierde en belangrijkste element in deze discussie, wil ik het toekomstbeeld van Brussel aanhalen. Waar gaan we met onze hoofdstad en onze 2 Gemeenschappen naartoe? Groen en one.brussels-sp.a - het is niet volledig duidelijk voor Open Vld - moeten goed beseffen dat ze met hun discours de rol van nuttige idioot opnemen. Ze spelen rechtstreeks in de kaart van de Brusselse PS en Ecolo, met name betreffende de ontmanteling van de Gemeenschappen. Ze zetten in op de creatie van een Brussels Hoofdstedelijk Gewest *à part entière*, zoals dat dan heet. Dit betreft de oprichting van een soort Brusselse “Gewest-Gemeenschap”, waarbij de band met Vlaanderen onherroepelijk wordt doorgesneden. De politieke logica van de Franstaligen is dat Brussel ondergefinancierd wordt vanuit de Franse Gemeenschap en dat ze deze middelen liever rechtstreeks ontvangen en besteden.

Laat ons nu voor eens en altijd duidelijk zijn: dit willen wij niet! Vlaanderen neemt zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van Brussel wél op, zoals ik net heb toegelicht. Wanneer we vanuit Brussel op Vlaanderen blijven inhakken, dan zagen we de tak af waarop wij als Vlaamse Brusselaars zitten. Voor ons zal de Vlaamse Gemeenschap haar rol blijven spelen in Brussel. Wij laten Brussel niet los. De 5 %-norm, die ik reeds uit de doeken heb gedaan, staat niet ter discussie. Wij blijven rekenen op Vlaanderen om Brussel als hoofdstad te beschouwen, waarin we dus investeren. Mijn vraag aan de meerderheid is: “Wat is jullie verhaal?”

Ik kom tot de VGC-begroting. In het algemeen kunnen we niet anders dan vaststellen dat de begroting van de VGC voor 2020 een verderzetting is van reeds eerder gemaakte beleidskeuzes. Nochtans zijn de politieke evenwichten grondig doorengeschud en zit er een nieuwe grootste partij aan tafel, die dan nog eens bijzonder scherp uithaalt naar Vlaanderen. Zelf zet zij daar dus geen concrete beleidsmaatregelen tegenover.

De grootste investeringen van de VGC gaan naar Onderwijs, veel minder naar Cultuur, Jeugd, Sport en Welzijn. Op zich valt deze beleidskeuze te verdedigen, maar ze is allesbehalve vernieuwend.

Voormalig raadslid Annemie Maes gaf mij inspiratie bij de begrotingsbespreking van 2019. Zij zei: “*Wat we hier zien, collega's, is voor het grootste deel een copy/paste van vorig jaar.*” Ik zie zelf geen aanzet tot beleidskeuzes voor de komende 5 jaar. Welke keuzes maakt het College? Er is geen enkele noemenswaardige nieuwe investering te vinden in deze begroting. Om dit totale gebrek aan visie te verbloemen, besluit men dus maar te schieten op Vlaanderen. Aanval is de beste verdediging. Helaas kan men dit bezwaarlijk bruggen bouwen noemen.

Ik verwijs naar de middelen die naar de kabinetten gaan. Deze gaan opnieuw omhoog. Op alle beleidsniveaus komt men, soms wat aarzelend, tot rationaliseringsoefeningen. Helaas ontspringt Brussel opnieuw de dans. De omvang van sommige kabinetten is bijna het dubbele van deze in Vlaanderen, waar de regeling reeds 10 jaar geleden werd aangepast.

Ik verwijs naar de discussie met collegelid Pascal Smet over het sportcomplex Coovi in Anderlecht. Het collegelid zei dat het sportcomplex vertraging oploopt omwille van een mobiliteitsstudie. Die studie loopt volgens hem nog steeds en kan tot 2 jaar vertraging veroorzaken. Nochtans moet het project gerealiseerd worden in 2022. Ik heb dit nagevraagd. Sport Vlaanderen, de subsidieverlener, heeft nog geen officieel bericht ontvangen dat het project vertraging oploopt. Het is nochtans de verantwoordelijkheid van de subsidietrekker om Sport Vlaanderen op de hoogte te stellen van de vertraging. Indien het project niet in 2022

wordt gerealiseerd, dan loopt de VGC het gevaar de subsidie mis te lopen. Zo zitten we weer in het scenario van de vorige regeerperiode, waarbij Vlaanderen middelen aanbiedt, maar de VGC deze onderbenut. Ik kan dus maar hopen dat collegelid Pascal Smet hier snel melding van maakt, zodat zo nodig uitstel kan worden verleend in geval van overmacht. Ik vraag me wel ten gronde af hoe sportinfrastructuur op een reeds bestaande campus zo'n vertraging kan oplopen. Is hier sprake van onwil?

Ook wat andere sportprojecten betreft, blijf ik echt op mijn honger zitten. Ik denk dat de bestaande capaciteit en eventuele noden beter in kaart moeten worden gebracht. We stellen vast dat het aantal Nederlandstalige sportclubs stagneert en dat hier een hefboom om gemeenschapsvormend te werken onderbenut blijft. De vraag werd hier reeds behandeld. Duurzaam Nederlands leren en integratie in plaats van segregatie.

Wat betreft de samenwerking met de gemeenten zie ik eveneens weinig nieuws onder de zon. De knelpunten zijn gekend en de VGC kan meer doen om de gemeenten op hun taken te wijzen.

Ik verwijs naar een andere discussie die we hier over de school in Sint-Agatha-Berchem of over de ocmw's, het Nederlandstalig cultuuraanbod, het jeugd aanbod, de zomerkampen en zo meer hebben gevoerd.

Ik haal nog een citaat van mevrouw Annemie Maes uit de vorige legislatuur aan: *“Er is intussen een akkoord rond verplichte inburgering in Brussel wat volgens ons een goede zaak is. We kunnen een behoorlijke instroom verwachten. Toch zien we geen verhoging van de budgetten. We vragen dan ook af hoe het kan dat niet meer middelen worden geïnvesteerd in inburgeringsbeleid. Naast Vlaanderen heeft ook de VGC wat ons betreft immers een belangrijke rol te spelen bij integratie.”* Hiermee is alles gezegd. Onze voornaamste opmerking is *“Nil novio sub sole”* of *“Er is niets nieuws onder de zon.”* We zullen deze begroting dan ook niet goedkeuren.

De voorzitter: Mijnheer Vanden Borre, op een bepaald ogenblik hebt u in uw betoog de woorden “nuttige idioten” gebruikt. Nemen we deze woorden in het verslag op of niet? De vraag is waar we onze grenzen stellen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het gaat om een verwijzing naar een bestaande uitspraak.

De voorzitter: We laten het citaat dus in het verslag staan.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank de Diensten en de Administratie voor het uitstekende verslag. Voor ons ligt een vrij bescheiden begroting op tafel, gelet op de uitdagingen waar Brussel voorstaat. Tevens is het een ambitieuze begroting met ruimte voor investeringen op alle vlakken, die zowel voor de gewone als de buitengewone diensten voor de 20ste keer op rij in evenwicht is. Daarmee wordt een goede traditie, die door uittredend collegevoorzitter Guy Vanhengel is ingezet, voortgezet. Daar zijn we heel blij mee.

Wat de inkomsten betreffen, investeert de Brusselse Hoofdstedelijke Regering volgens de sleutel 80/20 meer in de Gemeenschappen en maakt dus voor de VGC bijkomend 3,5 miljoen euro vrij. Dat is de belangrijkste reden voor de stijging van de middelen dit jaar. Ik heb daar geen dubbele gevoelens over en ben blij en dankbaar dat de Brusselse Hoofdstedelijke

Regering het belang van de werking van de VGC voor de Nederlandstalige Brusselaars in woorden en daden erkent en ondersteunt. Ook de federale inkomsten worden geïndexeerd, en groeien zelfs aan dankzij de Zesde Staatshervorming.

De VGC wordt wel minder ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap. Tot op vandaag hebben we nog geen enkele redelijke verantwoording gehoord voor de keuze om Brussel, in vergelijking tot andere steden, vanuit Vlaanderen te benadelen. Ik heb geen enkele redelijke verklaring gehoord, noch hier, noch in het Vlaams Parlement, waarom dit voor Brussel zo moet zijn. Als iemand hier kan uitleggen waarom dat een goed idee zou zijn, hoor ik het graag. Zo niet ga ik ervan uit dat iedereen van oordeel is dat dit niet gepast is en vooral niet voor herhaling vatbaar.

We kunnen discussiëren over hoe we dit fenomeen benoemen: “Vlaanderen laat Brussel los”, “Vlaanderen ziet Brussel niet meer graag”, “Vlaanderen investeert steeds minder in Brussel”. Daarover kunnen we discussiëren, maar feit is dat de bijdrage alsmäär daalt en dat verandert niet door te stellen dat Wallonië Brussel loslaat. De N-VA schijnt zich nu zorgen te maken over de band tussen Wallonië en Brussel. We kunnen heel wat virtuele vergelijkingen maken, maar de harde cijfers zijn wat ze zijn.

Wat de middelen voor het Stedenfonds betreft, gaat Brussel als enige stad achteruit met voor dit jaar driekwart miljoen euro minder. Het Brusseldecree is er nog altijd niet, dat kost ons 1 miljoen euro per jaar.

Tijdens de bespreking van de VGC-begroting in de bevoegde commissie hebben we van de collegeleden vernomen dat de gehanteerde cijfers vanuit Vlaanderen nog altijd niet definitief zijn. Vandaag is er nog altijd geen duidelijkheid en dat is hallucinant.

De uitspraak die mij het meest heeft getroffen, is dat het niet zeker is of Vlaanderen in 2020 wel de middelen zal hebben om te investeren in plaatsen in de kinderopvang. Hoeveel bijkomende plaatsen mogen we het volgende jaar in de crèches verwachten?

Uit het antwoord van het College bleek dat Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding Wouter Beke 20 dagen voor de start van 2020 nog niet kon zeggen of er wel middelen zouden zijn en indien dat wel zou zijn, hoeveel middelen de Vlaamse overheid zou vrijmaken. Door de decretale systemen kan de VGC niet investeren zonder de Vlaamse Regering. Dat is hallucinant. Is daar intussen al meer nieuws over?

Moet ik het belang van plaatsen in de kinderopvang nog in de verf zetten? Iedereen is het daar toch unaniem over eens. Het is wetenschappelijk aangetoond dat kinderopvang de meest efficiënte manier is om kinderen uit de spiraal van kinderarmoede te halen. Kinderen leren in de kinderopvang sociale vaardigheden en taalvaardigheden. Een kind dat in kinderarmoede verkeert en niet naar de kinderopvang gaat, loopt een leerachterstand op die gedurende de hele schoolcarrière niet meer in te halen is. Kinderopvang is essentieel in de strijd tegen kinderarmoede. Het is ook essentieel om kinderen met een andere thuistaal Nederlands aan te leren. Zo vroeg mogelijk daarmee aanvangen, is een evidentie. Als Vlaamse Regering stellen dat Nederlands leren de kern van de zaak is, evenals taalbad creëren in het onderwijs, om vervolgens in de kinderopvang te besparen, kan gewoon niet.

Volgens het College moet er nog overleg tussen het College en de Vlaamse Regering komen. Dat overleg over de inkrimping van de middelen, nadat de Vlaamse Regering de begroting

gisteren heeft goedgekeurd, heeft nog niet plaatsgevonden. We kunnen ons begin volgend jaar dus aan een begrotingsaanpassing verwachten die niet plezierig zal zijn en negatiever zal uitvallen dan wat we vandaag vanuit Vlaanderen al weten.

We zitten daar met veel onduidelijkheid en dat alles al is zeer problematisch. Wel zeker is dat de besparing littekens zal nalaten in het Brusselse werkveld, het verenigingsleven, bij de Administratie en bij iedereen die zich inzet voor de Brusselaars, en dat de VGC de mogelijkheid noch de middelen heeft om dat te compenseren.

Ik bekijk even de Brusselse cultuursector. Vlaanderen heeft 2,8 miljoen euro bespaard waarvan een aanzienlijk deel in Brussel wordt toegepast. We weten niet exact hoeveel de besparing zal bedragen. En dat terwijl de VGC-begroting voor Cultuur 1,9 miljoen euro bedraagt, zoals collegelid Pascal Smet al aangaf. Wat Vlaanderen hier doet, is het equivalent van de volledige inspanningen van de VGC voor Cultuur in een klap wegvagen. Dat is geen kaasschaaf meer, dat is een botte hakbijl.

Sommige collega's hebben zich bij de bespreking van het VGC-bestuursakkoord geërgerd over het te beperkte aantal keren dat naar het partnerschap met Vlaanderen werd verwezen. Dat partnerschap werd niet genoeg in de verf gezet. Ook de Brusselminister in de Vlaamse Regering heeft de mond vol over samenwerking en partnerschap. Dat zijn allemaal mooie woorden, maar er blijft niet veel van over als we kijken naar de manier waarop de besparingen zijn aangepakt, zonder enig overleg, zonder correcte informatie. En er blijft ook niet veel van over als we kijken naar de evolutie in de VGC-middelen. De belangrijkste middelenbron voor de VGC is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De financiële bijdrage voor de VGC daalt al jaren na elkaar en nu is de Vlaamse bijdrage lager dan ooit.

Vlaams minister Benjamin Dalle was als Brusselminister behoorlijk trots dat hij bekomen had dat de subsidie voor de VGC niet daalde, maar nominaal gelijk bleef. U hebt ernaar verwezen. Dat betekent een daling die equivalent is aan de inflatie, zo'n 2 %. Gelet op de verplichte indexering van de lonen en het aandeel van de personeelskosten dat in 2020 met 3 miljoen euro stijgt, gaat het wel degelijk om een daling of zoals de collegevoorzitter treffend verwoordde, is dit "een half pakje slaag".

De cultuursector krijgt een ernstige rammeling, Welzijn en Sport zien er niet goed uit, maar vandaag weten we niet wat het wordt. En de VGC krijgt maar een half pakje slaag. Brusselaars verdienen dit niet. Ze verdienen dezelfde behandeling als de andere Vlamingen en zelfs bijkomende investeringen, zeker geen besparingen.

Het volstaat niet dat N-VA hier over partnerschap komt spreken als de middelen systematisch dalen. De 5 %-norm wordt de laatste jaren gemiddeld genomen misschien wel gehaald, maar niet voor Welzijn. De verplichte doelen voor de capaciteit in onderwijs en kinderopvang zijn niet gehaald, mee door minder financiering vanuit Vlaanderen. Het wordt steeds erger. Investeringen zijn dus nodig en gelukkig maar zal dit VGC-College wel investeren.

Wie zich ongerust maakt over hoe Groen naar Brussel kijkt, zeg ik dat wij wel van Brussel houden en zo veel mogelijk willen investeren. Daarmee is de sluier opgelicht. Wel ben ik bezorgd over de manier waarop N-VA naar Brussel kijkt, liefst zo afhankelijk mogelijk van Vlaanderen om vervolgens kil en zonder overleg te besparen. Dat zijn de feiten, legt u het maar uit.

Wat de uitgaven en beleidskeuzes van dit College betreffen, zijn er 3 duidelijke accenten: 245.000 euro investeringen in kinderopvang De Hummeltjes, 290.000 euro voor renovatie en steun aan Brede School Nieuwland. Heeft het collegelid al zicht op de gevolgen van de besparingen vanuit Vlaanderen voor de bredeschoolwerking?

Voorts worden enkele subsidiereglementen in de welzijnssector herbekeken om die in de toekomst nog beter in te zetten. Er komt een versterking van het armoedebestrijdingsbeleid van 30.000 euro voor het Brusselsplatform Armoede, Nasci vzw en Eva Brussel. Er wordt ook een instrument ontwikkeld om armoede bij leerlingen te detecteren bij de inschrijving in het onderwijs. We zijn ook zeer tevreden met de bijkomende investeringen voor speelpleinen: 31.000 euro voor materiaal. Dat past perfect in onze visie op een stad op kindermaat met ruimte en tijd om te spelen.

De sociale aspiraties uiteten zich ook in Onderwijs. Daar wordt de steun aan de tweetalige lerarenopleiding voortgezet alsook de steun via het OCB aan scholen die binnen de decretale grenzen op meertaligheid willen inzetten, zoals aangegeven door het bevoegde collegelid tijdens de recente besprekingen in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Wat de afwerking van de Coovi-campus betreft, houdt de VGC volledig haar woord en maakt de overeenkomst af. De armoedescanning bij inschrijving is al vermeld. Maar liefst 1.200 extra plaatsen, een verhoging van het gemiddelde van de afgelopen jaren en niet gewoon een voortzetting van het besliste beleid.

Naast de sociale klemtoon zien we ook een groene klemtoon in deze begroting met blijvende investeringen in speelplaatsen via het 'Buitenspel-project': 250.000 euro voor het stadsvernieuwingproject 'Groen en Blauw in de stad'. Via Patrimonium, de investering in de Sint-Michelsite, 1, 55 miljoen euro in de Pachecosite, 1,65 miljoen euro voor Comenius en Gallait en de renovatie van bestaande gebouwen tonen allemaal dezelfde ambitie: meer energieperformantie. Daarvoor wordt specifiek 2,3 miljoen euro uitgetrokken. Het gaat over de vervanging van verwarmingsketels, van klassieke verlichting door ledlichten, van buitenschrijnwerk en isolatie van daken, zowel van scholen, sport- en gemeenschapscentra als administratieve gebouwen. De Groen-fractie is ervan overtuigd dat de kleine en wendbare VGC-administratie een voortrekkersrol kan en moet spelen op het vlak van vooruitstrevende en toekomstgerichte bouwprojecten. Ze moet volledig de kaart trekken van kringloopeconomie en lokale, ecologisch en sociaal verantwoorde materialen, uitgaande van de *cradle-to-cradle*-benadering.

De laatste klemtoon die we terugvinden in deze begroting is participatie: Brussel is wat we delen, de samenwerking met de Brusselaars. Het gaat onder meer over de stijging van de subsidies voor cultuurparticipatie via extra projectoproepen; het meer dan ooit openstellen van infrastructuur – we zijn blij te horen dat het multifunctionele gebruik van de infrastructuur op de agenda zal staan in het voorjaar van 2020; de steun voor Huis van het Nederlands om de Nederlandstalige dienstverlening in de gemeenten te versterken; en ten slotte de plannen voor een participatief traject in de opstelling van een meerjarenbegroting vanaf volgend jaar. Kan het College ons meer toelichting geven over dat participatief traject, dat een vernieuwing is? Eerder werd er gesproken over een specifieke rol voor de Raad in dat participatieve traject. Kan het College daar al iets meer over zeggen?

Straks zal mevrouw Lotte Stoops dieper ingaan op Cultuur, Jeugd en Sport. Mijn fractie steunt in elk geval voluit deze begroting. Ze is ambitieus, maakt duidelijke sociale en groene

keuzes en zet stevig in op participatie en co-creatie. Die begroting kwam er ondanks een Vlaamse Regering die Brussel benadeelt en dankzij een Brusselse Hoofdstedelijke Regering die investeert in de Gemeenschappen. Wij wensen het College, de Administratie en zeker ook alle actoren op het terrein goede moed, daadkracht en doorzettingsvermogen om hier het maximum uit te halen. Weet dat de voltallige Groen-fractie trots is op jullie werk!

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Eerst en vooral wil ik de collegevoorzitter en haar ploeg van harte feliciteren voor het goede werk. Of anders gezegd: *mabrouk!* (*Bravo!*) Als er Latijn mag gesproken worden, mogen ook andere talen aan bod komen. (*Gelach*)

Dit is de 20ste begroting in evenwicht op rij. Het College bewandelt daarmee hetzelfde budgettaire orthodoxe pad als de vorige Colleges. Net zoals de voorbije jaren wordt het evenwicht echter bereikt door voorafnames op een mogelijk positief resultaat van het lopende begrotingsjaar. Door deze positieve saldi is de begroting in evenwicht – dat is zeer goed – maar we moeten toch durven stellen dat we voor een budgettaire uitdaging blijven staan. De impact van het onvoldoende aanpassen van onze dotaties in het verleden mag niet worden onderschat.

We stellen in de begroting vast dat het aandeel van de rechtstreekse financiering door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar ook door de federale overheid, in absolute cijfers de voorbije 4 jaren sterker is toegenomen dan de rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid. Tijdens de bespreking in de bevoegde commissie gaf de collegevoorzitter al aan dat door de timing van de opmaak van deze begroting onvoldoende rekening kon worden gehouden met de besparingen vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Dat betekent dat de 1ste begrotingswijziging van 2020 allicht een moeilikere budgettaire oefening zal opleveren. Dan pas zullen we de effecten van de besparingen merken.

De besparingen mogen we niet simpelweg doorschuiven naar het werkveld. Er moet een grondige efficiëntieoefening worden gemaakt voor alle onderdelen van de VGC. Het management van de Administratie moet mee betrokken en geresponsabiliseerd worden. Middelen kunnen ook verschuiven, in functie van de kerntaken en de maatschappelijke noden. Er moet worden nagegaan waar middelen bijkomend kunnen worden ingezet en waar groeipaden kunnen worden gemilderd. Door met z'n allen inspanningen te leveren, creëren we de nodige hefboomen en handvaten om een antwoord te bieden op de uitdagingen die op ons afkomen.

Dit nieuwe College legt een stevig stuk voor waar het fier op mag zijn, met een exploitatiebegroting van ruim 194 miljoen euro en daarbovenop voor meer dan 85 miljoen euro aan investeringen. Met het huidige budget meegeteld, zal de VGC de voorbije 4 jaren voor ruim 329 miljoen geïnvesteerd hebben. We mogen dan wel een kleine overheid zijn, onze inspanningen op het vlak van investeringen mogen zeker gezien worden.

Er wordt opnieuw sterk geïnvesteerd in top onderwijsinfrastructuur, niet alleen in gebouwen maar ook in materiaal en mensen. In 2020 gaat het over ruim 68 miljoen euro en in 2019 over 63,5 miljoen euro. Het doet mijn fractie plezier dat collegelid Sven Gatz, net zoals zijn voorganger, een prioriteit blijft maken van investeringen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs.

Dat is terecht, want onderwijs blijft van fundamenteel belang. Onderwijs blijft de hefboom om het Brussel van morgen te maken. Goede, mooie en aangename scholen zijn knooppunten

van verbinding voor de buurt en de stad, tussen talen, gemeenschappen en individuele burgers. Het is via ons onderwijs dat onze kinderen uit precaire situaties heel dikwijls in contact komen met ons cultureel erfgoed en patrimonium en ons sportief aanbod. Dat is de sleutel, zeker als we weten dat zo veel kinderen in armoede leven. Die armoede gaat niet alleen over kledij en eten, maar ook over algemene culturele ontwikkelingsarmoede. Het gaat ons niet om de schoolgebouwen alleen – wij zijn Bob de Bouwer niet – maar het gaat ons om het volledige plaatje. Daarom blijven we op die nagel kloppen.

Naast Onderwijs worden uiteraard ook middelen vrijgemaakt voor nieuwe beleidsimpulsen in de diverse beleidsdomeinen. In het kader van de verdere uitrol van verschillende ICT-projecten is het duidelijk dat er op het vlak van het personeelsbeheer en het financieel beheer verdere stappen zullen worden gezet naar meer informatisering en automatisering. We moeten meegaan met de tijd, vooral op het vlak van de begroting. Samen met een meerjarenplan en een burger- of werkveldbevraging zal het nog duidelijker worden wat de beleidsdoelstellingen van de VGC zijn, hoe ze geconcretiseerd worden en welke middelen hiermee gepaard gaan.

De VGC is met de jaren uitgegroeid tot een baken van stabiliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook in 2020 zal dit niet anders zijn. Het College staat voor een moeilijke begrotingsuitdaging in het voorjaar van 2020. Het is alvast duidelijk dat met deze begroting wordt gezorgd voor een 1ste concretisering van het nieuwe bestuursakkoord. Ik dank het College en de Diensten van de VGC, die dit hebben klaargestoomd. Ook bedankt aan de mensen achter de ramen – we zien jullie, hoor. *(Het raadslid wijst naar de verslaggeving)* Hiermee besluit ik de bijdrage namens de fractie van Open Vld.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik sluit me eerst graag aan bij de lofbetuigingen aan de Diensten voor hun verslag van de begrotingscommissie. Dat is niet meteen de meest spannende lectuur, maar ze zijn er toch in geslaagd om er een goed werkdocument van te maken.

Ik zal deze tussenkomst beperkt houden omdat deze begroting, zoals anderen ook al opmerkten, vooral een verderzetting is van die van de voorbije jaren. De VGC is een vrij kleine overheid. Dat heeft niets te maken met zelfvertrouwen, we moeten dat gewoon durven toegeven. Dat betekent ook dat we flexibel kunnen inspelen op noden. In het verleden hebben het College en bij uitbreiding de Raad en de Administratie altijd een laboratoriumfunctie gehad. We merken dat ook als we kijken naar de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn. Door onze vrij kleine overheid kunnen we ons heel vaak flexibel opstellen en kort op de bal spelen wanneer opportuniteiten zich aanbieden. Denk maar aan een nieuw schoolgebouw, een tof project of initiatief voor kinderopvang. Ik lees in deze begroting ook de wil om die tendens verder te zetten. Dat is goed, zeker in die beleidsdomeinen waar de noden groot zijn. Het blijft echter allemaal weinig concreet. Ik had heel graag kunnen lezen hoeveel plaatsten er zullen bijkomen, tegen wanneer en waar. Op dat vlak blijf ik op mijn honger zitten.

Ik merk in de begroting ook een ongelofelijke drang om subsidiereglementen te herschrijven. Dat is een val waar veel politici intrappen, zeker wanneer ze in een nieuwe functie terechtkomen en hun stempel willen drukken. We mogen niet vergeten dat wetgeving en subsidiereglementen nooit een doel op zich zijn. Het zijn alleen maar middelen om tot een beter bestuur en een betere samenleving te komen. Ik begrijp dus die noeste ijver niet om de reglementen te herschrijven. Misschien kunnen ze hier en daar verfijnd worden, maar ik begrijp niet wat er mis mee is. Ik hoor daar graag meer over.

Wat zeker ook positief is en daar heeft de heer Arnaud Verstraete al naar verwezen, is de wil om participatie niet langer als een hol begrip in te vullen, maar er daadwerkelijk mee aan de slag te gaan. Dat staat ook opnieuw in het document over bijvoorbeeld het openstellen van het eigen patrimonium. We zijn allemaal wel op een of andere manier actief in het verenigingsleven of in de buurt en we weten hoe moeilijk het vaak is voor een vzw om geschikte infrastructuur te vinden voor een buurtfeest of een vergadering. Het is goed dat het College dat wilt doen, maar ook daar had ik graag wat meer concrete informatie over. Voor wie is dat bedoeld? Is dat alleen voor het verenigingsleven? Of ook voor al dan niet spontane burgergroeperingen? We willen burgerparticipatie. Gaan die mensen daar ook gebruik van kunnen maken?

Wat betreft de logistieke kant van het verhaal is de vraag wie het licht gaat aan- en uitdoen en wie de deur open en dicht zal doen. Hoe gaat het College daarvoor middelen vrijmaken? Hoe zal dat omkaderd worden?

Ook positief – ik ben in een heel constructieve bui vanmorgen – is dat het Huis van het Nederlands zal helpen om projecten in het Nederlands op te stellen. We hebben vorige week nog in de pers kunnen lezen hoe men van Brussel een drietalig Gewest wil maken. Dat is natuurlijk sexy. Elke Brusselaar drietalig: dat klinkt goed. Daar kan toch niemand tegen zijn. Iedereen vindt dat fantastisch. Ik ook. Ik probeer daar ook in mijn eigen gezin aan te werken. Ik heb met heel veel belangstelling de nota over meertaligheid gelezen en besproken. Ik zou echter heel graag hebben dat als mijn 14-jarige zoon en mijn ouders die 70+ zijn, het moeilijk hebben, bijvoorbeeld in ziekenhuizen en bij politiediensten, hun eigen taal kunnen gebruiken. Op die momenten hebben mijn ouders er niet zoveel aan dat ze bij die diensten in het Engels of in een andere taal terechtkunnen. Het is goed dat men daaraan verderwerkt en dat er 6 gemeenten bijkomen. Maar laten we toch ook die tweetaligheid niet vergeten.

Ondanks het feit dat ik tevreden ben met een stijging van het budget van de gewone begroting met 4,73 miljoen euro, stel ik vast dat daarvan slechts 110.000 euro naar het beleidsdomein Welzijn, Gezondheid en Gezin gaat. Dat is een minimale stijging van 0,85 %. De bewering van dit College, ook bij zijn aantreden, dat Welzijn werkelijk een prioriteit zou worden, klinkt in het licht van die minieme stijging vrij hol. Meer nog, het klopt niet dat het een continuering van het beleid is, want het groeipad van het vorige College wordt niet voortgezet. Ik hoor de Groen-fractie heel graag pleiten voor kinderopvang. We zijn het daarover eens. Het is absoluut belangrijk om kinderen uit kinderarmoede te halen, om ervoor te zorgen dat ze geen taalachterstand hebben en taalvaardigheden opdoen. Alleen is er geen boter bij de vis.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): De Vlaamse minister van Welzijn had dat moeten doen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik kan daar heel kort over zijn. Tegen 2024 komt er 2 miljard euro bij. Toen ik daarnet luisterde naar de Groen-fractie, had ik het gevoel dat we in een bespreking van het Vlaams Parlement zaten. Van de 20 minuten spreektijd ging 15 minuten over een analyse van het Vlaams beleid en van het budget. We zitten hier. We kunnen heel lang beschouwingen maken van wat de Franse Gemeenschap en wat het Vlaamse Gewest hadden moeten doen. Maar ik zou heel graag van dit College horen wat het gaat doen.

Ook wat betreft de eenzaamheid merk ik dat de tendens er niet is om het beleid uit de vorige regeerperiode verder te zetten. Ik vind dat heel jammer. Ik vermoed dat velen in deze zaal het schitterende programma van Xavier Taveirne hebben gezien. Daarin werd de eenzaamheid

belicht waar mensen uit verschillende bevolkingsgroepen mee kampen. Eenzaamheid van senioren is een evidentie. Dat wisten we al. Maar ook heel wat andere mensen, zeker in een stedelijke omgeving, zijn niet altijd even goed omkaderd en voelen zich eenzaam. Wat veel mensen niet wisten, is de eenzaamheid bij jonge mensen. Dat blijkt ook uit een mooie reportage in *De Standaard* van een maand geleden. Dertigers die niemand hebben om iets mee te gaan drinken. Misschien blijven sommigen daar onverschillig bij, maar ik krijg daar kippenvel van. Die jonge mensen zijn ogenschijnlijk goed omkaderd, ze gaan werken en hebben schijnbaar een sociaal netwerk, maar in het weekend en 's avonds zitten ze thuis en hebben ze geen vrienden om samen iets mee te doen. Ik vind het heel erg jammer dat het College daar niet op inzet. Er was met de Odisee Hogeschool een heel mooi traject opgestart om de eenzaamheid in de wijken tegen te gaan. Laat dat project niet los want het is heel belangrijk dat het wordt voortgezet.

Verder heb ik nog een aantal vormelijke opmerkingen. Het huidige College gebruikt in de artikelsgewijze toelichting heel vaak net dezelfde teksten als in de vorige regeerperiode. Dat werd rechtgezet in de commissie, maar ik vind dat toch wel een beetje slordig. Dat kan volgend jaar beter.

De vraag die ik me al een hele tijd stel, samen met andere collega's, is waar de beleidsnota's blijven. Die zijn er niet. Het is niet alleen een traditie, maar ook een evidentie dat elk collegelid aan het begin van een legislatuur te kennen geeft wat de grote zaken zijn waarop het zal inzetten. Misschien is het College nog aan het overleggen wanneer de beleidsnota's geschreven zullen worden. Het is goed dat de collegevoorzitter dat heeft uitgelegd, maar we blijven er wel op wachten. Het is belangrijk om aan te tonen wat de budgettaire en strategische keuzes zullen zijn.

Er zijn heel veel inhoudelijk sterke lijnen, maar ik betreur heel sterk dat de interreligieuze dialoog zomaar halveert. Misschien is het wel een bindmiddel tussen dit College om ver van religie te blijven. Niets is minder waar. Dat is een kaakslag voor die mensen en voor die organisaties die al die jaren zulke mooie projecten hebben geïnitieerd in Brussel. Los van hun eigen persoonlijke levensbeschouwing hebben gebeurtenissen in een recent verleden aangetoond hoe belangrijk het is om tussen levensbeschouwingen en religies die dialoog gaande te houden, dat men elkaar beter leert kennen, dat men mensen samenbrengt, of het nu joden, vrijzinnigen, katholieken of moslims zijn. In deze stad leven we toch allemaal samen. Ik begrijp niet goed waarom die dialoog gehalveerd wordt. Wordt die op een andere manier voortgezet?

Ik begrijp het huidige klassieke model, dat we al decennialang kennen, waarbij elk lid van de meerderheid alles ophemelt wat die meerderheid voorstelt, ook al weet men soms dat de voorstellen soms van middelmatige kwaliteit zijn, niet. Evenmin begrijp ik waarom een lid van de oppositie alleen maar blinde kritiek zou moeten hebben. Die logica ontgaat me. Ik merk dat een aantal raadsleden zich daaraan bezondigt. De Groen-fractie haalt uit naar N-VA en blijft steken in hetzelfde riedeltje dat de N-VA Brussel zou loslaten. Ik vraag me af of we daar Brussel mee verderhelpen. Ik denk dat niet. Laten we ook daar wat nuanceren en samen kijken over oppositie en meerderheid heen hoe we kunnen samenwerken.

In die zin is wat hier voorligt uiteraard geen absolute onzin. De gemaakte keuzes en de projecten zijn niet allemaal slecht. Ik zal dan ook niet tegen stemmen, maar me onthouden. Ik ben er namelijk van overtuigd dat we allemaal hetzelfde willen voor Brussel, namelijk dat

deze stad erop vooruitgaat en dat elke Brusselaar een goed leven kan uitbouwen. Ik ben blij dat het College dat mee onderschrijft.

Tot slot wens ik iedereen een zalige Kerst, een gelukkig nieuwjaar en een constructief 2020. Ik herhaal de boodschap: beleid maken is ervoor zorgen dat iedereen erop vooruitgaat. Dat moeten we doen over de grenzen van oppositie en meerderheid heen.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Deze begroting stemt onze fractie hoopvol om 2 redenen.

Ten eerste, komen er nieuwe positieve en progressieve initiatieven die een verschil maken voor vele Brusselaars, jong en oud. Er komen extra subsidies voor meertaligheid, voor sociale begeleiders in de sportclubs, een tool voor leerkrachten om armoede bij leerlingen te detecteren, voor extra crècheplaatsen, voor een opvoedingsbibliotheek, enzovoort. Om nog maar te zwijgen over het indrukwekkend aantal miljoenen dat geïnvesteerd wordt in schoolgebouwen.

Een tweede reden van hoop is dat er een andere politiek mogelijk is. Het contrast met de Vlaamse Regering is enorm. Tegenover een logica van besparen, het beknotten van vernieuwing en van een mondig middenveld, het instrumentaliseren van cultuur of wegpesten van etnisch-culturele initiatieven plaatst dit College meer investeringen, ruimte voor experiment, voor inspraak en tegenspraak, en een positieve kijk op diversiteit en meertaligheid.

In moeilijke financiële tijden stelt dit College een begroting in evenwicht voor. Bovendien is die begroting zeer transparant en worden de gemaakte keuzes en de cijfers duidelijk toegelicht.

Ik wil dan ook, in naam van de one.brussels-sp.a-fractie, het voltallige College en de diensten proficiat wensen voor dit kwaliteitsvolle werk.

De ambitieuze en aanmoedigende beleidsnota voor Brussel van de VGC werd in deze begroting vertaald naar zeer pertinente strategische en operationele doelstellingen én actieplannen. We zien dat sterke projecten nog versterkt worden en dat de ingeslagen weg wordt verdergezet met nieuwe investeringen in Onderwijs, Cultuur, Jeugd, Sport en Welzijn.

Het grote contrast met de houding en acties van Vlaanderen ten aanzien van de kunst- en cultuursector, het welzijnswerk en de etnisch-culturele minderheden in onze samenleving, is stuitend. De VGC en Vlaanderen zijn partners en er moet goed worden samengewerkt. Al beginnen we niet onder een goed gesternte. Het is jammer, maar onvermijdelijk dat de Vlaamse besparingen hier aan bod moeten komen. Er zal in 2020 zo'n 8,5 miljoen euro minder van Vlaanderen naar Brussel gaan, meer dan een miljoen daarvan zijn besparingen voor de VGC.

De onduidelijkheid over de middelen voor 2020 zorgen er meteen voor dat deze begroting deels nog virtueel is. Op veel vlakken weet men nog niet wat waar wordt bespaard, laat staan dat dat al kon doorgerekend worden. Het is gewoon geen goed bestuur om zo'n drastische beslissingen zo laat kenbaar te maken. De VGC kan dat dan nog trachten op te vangen en plannen, maar voor organisaties op het terrein is dat extreem demotiverend.

Onze fractie gelooft niet dat Vlaanderen Brussel wil loslaten. Vlaanderen is mee verantwoordelijk voor Brussel. Het is in haar eigen belang om te blijven investeren. Dat is geen gunst, geen pleziertje. Brussel moet niet op haar knieën voor Vlaanderen.

Toch zijn de feiten wat ze zijn. Net zoals Vlaanderen inhoudelijk enkele besparingskeuzes maakte (op projecten, etnisch-culturele initiatieven enzovoort) doet ze dat ook geografisch. Brussel wordt extra hard getroffen. De kaasschaaf van 3 tot 6 % kunnen we buiten beschouwing laten, want die geldt overal. Ook al voelt Brussel dat extra doordat ook de Brusselsubsidies van de Vlaams minister van Brussel daaronder vallen en door de grote concentratie van organisaties in deze stad. Zo was een kwart van de projectsubsidies voor de kunsten vorig jaar bestemd voor Brusselse organisaties. Het Brusselfonds gaat met 2,9 miljoen euro achteruit, terwijl een nieuw Randfonds 20 miljoen euro ontvangt. Het Stedenfonds gaat met 7,7 % achteruit; ondanks het behoud van de indexatie gaat hier bijna 800.000 euro verloren. Aan diezelfde middelen die voor de Vlaamse gemeenten opgenomen werden in hun dotatie, wordt niet geraakt. Meer nog, uit dezelfde begrotingspost krijgen de Dendersteden het budget dat van Brussel wordt weggehaald. Deze steden hebben dat ongetwijfeld nodig, maar niet ten koste van Brussel.

Hetzelfde verhaal voor de sectordecreten. De VGC verliest hier zo'n kwart miljoen euro. Aan diezelfde middelen die voor de Vlaamse gemeenten al opgenomen werden in hun dotatie, wordt ook hier niet geraakt. De Vlaamse Regering probeert nu te verkopen dat een niet-besparing op de dotatie eigenlijk extra middelen zijn.

Collega Mathias Vanden Borre zegt dat de dotatie en de subsidie voor de VGC op dezelfde hoogte blijven. Dat is absoluut niet waar. Dat is echt wel een kat in de zak.

Ten eerste gaat het hier om een dotatie, niet om een subsidie, een wezenlijk verschil, vraag het maar aan de Raad van State die net daarom het Brusseldecreet naar de prullenmand verwees.

Ten tweede wordt, opnieuw, voor de Vlaamse gemeenten ook niet geraakt aan de dotatie, meer nog: voor de gemeenten worden deze middelen al lang jaarlijks geïndexeerd. Het zou de Vlaamse Regering sieren deze keuzes te erkennen en ze niet proberen te verstoppen, zoals ze dat de voorbije weken ook voor andere besparingen op pijnlijke wijze geprobeerd heeft. We zijn het beu dat de Vlaamse Regering haar keuzes niet durft erkennen, maar steeds weer probeert om er onderuit te komen.

Hoe verklaart de N-VA de transfer van veel middelen voor Brussel, zoals die voor het Brusselfonds en het Stedenfonds, naar het Randfonds en de Dendersteden? Dat moet de Brusselse N-VA-leden en CD&V-leden toch ook pijn doen? Onze kritiek is een waarschuwing: laat Brussel niet los, blijf investeren, zet de trend van besparingen ten koste van Brussel niet voort.

Maar terug naar deze hoopvolle begroting. Brussel is complex, we kunnen de maatschappelijke noden maar lenigen door samen te werken en hokjes te verlaten. Daarom is het zeer goed dat dit College resoluut kiest voor een transversaal beleid op maat van Brussel. Het is niet de gemakkelijkste oefening, want het is makkelijker als iedereen met zijn budget in een hokje werkt. Maar daar kiest dit College niet voor en terecht! De samenleving is ook niet opgedeeld in hokjes en meermaals blijken initiatieven of projecten die over verschillende sectoren heen samenwerken, een meerwaarde te bieden voor iedereen.

Ik denk bijvoorbeeld aan de vzw Lasso, die dagelijks bruggen slaat tussen de kunstensector en het onderwijs. Of aan samenwerkingen tussen kunsthuisen en lokale dienstencentra, waarbij senioren actief meedraaien in een theatervoorstelling. Of samenwerkingen in de bib, waar senioren voorlezen aan kinderen, of aan vrijwilligers die zich inzetten voor een praatcafé met nieuwkomers die Nederlands leren.

De voorbeelden op het terrein zijn onuitputtelijk en dragen bij tot de strijd tegen eenzaamheid. Die strijd zit dan ook vervat in alle projecten op het vlak van Welzijn, Cultuur en Onderwijs. Het is positief dat dit College dergelijke initiatieven stimuleert en zelf ook muren sloopt tussen de bevoegdheden. Een goed voorbeeld is het Stedelijk beleid, dat een apart begrotingshoofdstuk wordt. Dat lijkt technisch, maar door de bundeling van de Brede School, concrete projecten zoals het groenblauwe netwerk, of al langer lopende initiatieven zoals de wijkcentra of de Romawerking, zien we hier een modern en coherente visie op het soort initiatieven die een stad als Brussel nodig heeft: op het terrein, vernieuwend, concreet en altijd in samenwerking met de vele partners die Brussel rijk is.

De vernieuwde uitleendienst kan het werkveld en de Brusselaar nog beter van dienst zijn. De voorbije jaren onderging die nogal wat modernisering: digitalisering van het aanbod, automatisch afhalen en terugbrengen, uitbreiding van de infrastructuur. Ik heb zelf niets dan positieve ervaringen met deze dienst en hoor van de sector zelf ook zeer goede feedback. De uitleendienst van de VGC verdient een dikke pluim! Ik wil dit extra in de verf zetten omdat ze een belangrijke steun in natura betekent voor de Nederlandstalige organisaties uit de cultuur-, jeugd-, sport-, welzijns- en onderwijssector van ons Gewest. Ook hier zien we weer het belang van het transversale in dit beleid. Deze dienstverlening maakt het mogelijk dat organisaties minder middelen moeten uitbesteden aan huur van professioneel materiaal. Veel organisaties zouden de huur ervan op de privémarkt budgettair niet aankunnen.

Ik kom graag later nog eens terug op de resultaten van de vernieuwingsoperatie. Misschien tijdens een bezoek van de raadsleden?

Zeer opvallend in deze begroting zijn de extra middelen voor Cultuur, Jeugd en Sport. Al in de begrotingswijziging, en opnieuw hier, wordt er zo'n half miljoen euro aan bijkomende subsidies vrijgemaakt. Op de schaal van de VGC is dat een grote inspanning.

Zo gaat bijvoorbeeld 100.000 euro naar projecten rond participatie en experiment, waar ook aan de strijd rond eenzaamheid gewerkt wordt. Er gaat 100.000 euro naar nieuwe werkvormen in de sport, onder meer voor sociale begeleiding bij sportclubs. Ik vermeld nog de vakantie-initiatieven zoals Aximax, dat ook 100.000 euro extra krijgt.

Ten slotte is ook de gestage maar duidelijke stijging van de personeelskredieten zeer belangrijk. De personeelskosten leggen een zware druk op de financiën van de VGC. Tegelijk is de VGC niets zonder haar gemotiveerde personeel, dat veel expertise bezit en aanwezig is op het terrein. Dat heb ik de voorbije jaren zelf mogen vaststellen. Het zal dus voor de komende meerjarenoefening zeer belangrijk zijn om voldoende marge te voorzien voor een dekkend en soepel personeelsbeleid met vlotte en voldoende mensen om de dienstverlening te bewaren waarvoor de VGC bekendstaat en die de 'N' haar glans geeft.

Met deze acties en de bijbehorende begroting kan de VGC verdere stappen zetten om een warme bijdrage te leveren aan het samenleven in ons Gewest. Jammer genoeg moeten er weldra al moeilijke keuzes gemaakt worden, om de besparingen vanuit Vlaanderen in te

passen in deze begroting. Wij kijken dan ook vol spanning – en ook vol angst – uit naar de begrotingsaanpassing in maart of april 2020. Maar we kijken ook erg uit naar het participatief traject, waarbij burgers betrokken zullen worden bij belangrijke beleidskeuzes voor de komende jaren.

Hoe pessimistisch we ook zijn over het budgettaire kader, zo positief zijn we over het constructieve en opbouwende discours vanuit dit College. De mensen, vrijwilligers, deelnemers en medewerkers in de verschillende sectoren voelen zich oprecht gewaardeerd en gesteund en dat betekent zeer veel voor hen. Daarvoor: een oprechte dankjewel!

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik weet dat ik 20 minuten spreektijd heb, maar ik ga het kort houden, want ik heb niet veel toe te voegen aan wat de collega's al gezegd hebben. Ik wil wel graag de Diensten bedanken voor het verslag van de commissievergadering, maar ook het College voor de duidelijke begroting. Het was de 1ste keer dat ik een VGC-begroting zag en besproken heb. Ik heb wel ervaring in vzw's en ik heb de begroting ook vanuit die invalshoek bekeken.

Ik vind de begroting duidelijk en transparant. Het is een begroting in evenwicht en dat is positief. Ze teert weliswaar op de resultaten van vorig jaar, en ze is dus niet structureel in evenwicht. Dat kan een risico zijn op lange termijn.

Vanuit mijn ervaring in het middenveld las ik de begroting ook als een beleidsnota, zoals die gevraagd wordt aan vzw's om hun langetermijnplannen toe te lichten. Voor mij ontbreekt er dan een niveau. Er zijn strategische en operationele doelstellingen, er zijn budgetten. Maar de acties en indicatoren ontbreken vaak. Het is een duidelijke begroting, maar in de toepassing van de beleidskeuzes is ze soms wat vaag.

Het College wil investeren in onderwijs, in jongeren, in een nieuwe generatie. Dat stemt mij gelukkig. Dat onderwijs biedt een opstap naar de vorming van een stedelijke identiteit. In de scholen waar onze Brusselse ketten terechtkomen, moeten ze ook echt Brusselse ketten kunnen worden. De nieuwe generatie is een stedelijke generatie, en die moet door ons onderwijs vormgegeven worden. Ik denk aan projecten als Brede School en sluit mij aan bij de vraag naar duidelijkheid over de toekomst van dit project.

Het College schrijft zich in een Brusselse identiteit in, waarbij zij het Nederlandstalige aspect wil verzorgen en waarmaken in een meervoudige realiteit. Brussel is een complexe stad, Brussel is meer dan Nederlandstalige Brusselaars of Vlaamse Brusselaars, Brussel is wat we delen. De VGC vervult haar taak als kleine overheid in de vorming van die meervoudige identiteit van dit fantastisch stadsgewest.

Het College wil investeren in het middenveld en geeft daar extra middelen aan. Dat is toe te juichen, maar er is veel discussie over de indexering. De aanpassing van de dotatie aan de inflatie is vaak ter sprake gekomen.

Het VGC-College wil voorts ook investeren in participatie. Dat kan ik natuurlijk enkel toejuichen. Toch blijven ook daar concrete acties grotendeels uit. Het blijft al met al vaag: de VGC wil via het Stedenfonds investeren in vernieuwende vormen van participatie, maar het blijft onduidelijk welke concrete acties daaraan vasthangen. Er is een behoorlijk budget uitgetrokken binnen de departementen Cultuur, Jeugd en Sport voor participatie, uitstraling en

experiment. Dat is een ruime, maar tegelijk ook vage categorie, waarin duidelijke keuzes en methodieken ontbreken.

Hoe worden die middelen toegekend? Welke methodieken worden daarbij ondersteund? En bovenal: hoe wil de VGC intern de participatie toepassen? De vraag is al een aantal keer gesteld en ik herhaal ze graag: hoe zal het participatietraject eruitzien? Hoe worden de Raad en – vooral – de Brusselaars betrokken in dat participatietraject, dat naar een meerjarenplan moet leiden? Tot slot: hoe wordt dat alles gefinancierd? Daarover vind ik weinig terug in deze begroting.

Ik zou het kort houden. Ik sluit hier dan ook af en wens alvast iedereen een heel gelukkig 2020. Graag benadruk ik dat voor mij de VGC-Raad een warm huis is, een plek waar ik heel graag kom. Ik kijk er dan ook naar uit jullie allemaal in 2020 terug te zien.

De heer Jan Busselen (PVDA): Graag was ik de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid vorige week live blijven volgen, maar ik moest helaas weg. Soms volg ik commissies van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement onderweg via livestreaming, maar ik merkte dat dat dit keer niet mogelijk was. Dat is misschien een werkpunt voor meer transparantie. Collegevoorzitter Elke Van den Brandt wordt weleens vergeleken met Ada Colau. Een van de 1ste maatregelen die zij nam toen ze het stadsbestuur in handen kreeg, was ervoor zorgen dat alle vergaderingen van het stadsbestuur met streaming gevolgd konden worden.

De voorzitter: Ik kom even tussenbeide om te zeggen dat zaal 101 de enige zaal is waarin geen streaming mogelijk is. Dat moeten we voor de toekomst in het achterhoofd houden. Het Uitgebreid Bureau heeft die beslissing genomen na problemen in het verleden. Voor het overige geef ik de heer Jan Busselen gelijk.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik wil ook nog even terugkomen op de besparingen in de sociaal-culturele sector. De werkingskosten van het College stijgen, rekening houdend met de loonindexering. Dat vind ik enigszins misplaatst. Het College spreekt van een systematische onderbenutting op het eind van elk jaar, maar waarom wordt er dan geïndexeerd? Het is een vreemde redenering. Wat we onszelf gunnen, moeten we ook het personeel gunnen. Het personeel van Muntpunt wordt bijvoorbeeld door de VGC betaald. Zij krijgen geen indexering: een geval van 2 maten en 2 gewichten. Collegelid Pascal Smet gaf aan te zullen onderzoeken wat hij daaraan kan doen.

De Vlaamse partijen in het Vlaams Parlement zullen 6 % besparen op de werkingsmiddelen van het parlement, las ik. Wij kunnen hier misschien hetzelfde doen binnen het gegeven kader. Het zou niet alle problemen oplossen, maar het zou wel een beperkt, bescheiden budget vrijmaken waarmee we kunnen investeren in cultuur, in de laagste pensioenen of in de zorg. Het is een begin én een signaal – en wellicht ook een noodzakelijk signaal. Laten we pakweg de pensioenen als voorbeeld nemen: de laagste loonshalen en de slechte statuten voor contractuelen zorgen ervoor dat sommige VGC-personeelsleden na een volledige loopbaan in armoede belanden. Zo is er het voorbeeld van iemand met een voltijdse loopbaan bij de VGC met contracten uit het Derde Arbeidscircuit (DAC), die terugvalt op 1.023 euro bruto na een volledige carrière. Ook andere DAC'ers vallen terug op 1.200 euro. Wie geen spaarcenten of eigen huis heeft, vervalt dan in armoede. Zoiets mag geen plaats hebben, ook niet in een kleine entiteit als de VGC.

Bij de VGC zorgt nog een ander verschil voor enorme verschillen in de pensioenuitkeringen. Het verschil in pensioen tussen een statutair en een contractueel personeelslid bij de VGC loopt op tot 750 euro netto per maand, afhankelijk van het niveau. Dan is de vraag vanzelfsprekend: hoeveel statutairen en hoeveel contractuelen werken er nu in feite binnen de VGC? Wel, het aandeel statutairen bij de VGC is gezakt van 73 % in 1995 naar 29 % vandaag. Bij de collega's van de Vlaamse Gemeenschap is dat aandeel nog altijd 73 %. Het fabeltje dat de statuten in Brussel bij de beste van het land zouden zijn, kunnen we begraven. Het klopt gewoonweg niet. Tussen mensen met en zonder statuut gaapt wel degelijk een kloof.

Het zou een progressief College dan ook sieren als het werk maakte van een statutarisering en als het oplossingen zocht voor werknemers die jarenlang in nepstatuten voor de NCC, de VGC en de vzw Gemeenschapscentra hebben gewerkt en daardoor in armoede zijn beland of zullen belanden. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat een beleid zichzelf onderhoudt of bedient zonder elke VGC-werknemer uit de armoede te houden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering maakt werk van de afschaffing van het laagste niveau nadat het personeel van de lokale besturen actie na actie heeft gevoerd en druk is blijven zetten. Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke kondigde aan de besparingen in de preventieve mentale gezondheidszorg voor 2020 terug te schroeven. Laat 1 ding duidelijk zijn: hij zou ongetwijfeld veel meer kunnen doen, maar hij is wél op zijn stappen teruggekomen na de aanhoudende druk van het middenveld, dat de afgelopen maanden actie heeft gevoerd.

Wanneer trekt het College de laagste pensioenen op? Wanneer indexeert het alle lonen? Wanneer komt het met een sociaal plan? Bij uitbreiding: ijvert het dit jaar wél voor een vollediger invulling van het VGC-personeelsplan? Ik zei het al: dat wordt de laatste jaren geregeld 15 % lager ingevuld dan begroot. Zoiets is een verdoken besparing.

Beste collega's, er was onrust in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid over de Vlaamse besparingen, en terecht. Enerzijds zijn er nog geen duidelijke cijfers over de totale impact van de besparingen van de regering-Jambon; anderzijds verwees collegelid Pascal Smet naar een besparing in de cultuursector van 2,8 miljoen euro terwijl het volledige budget van de VGC amper 1,9 miljoen euro is. Collegevoorzitter Elke Van den Brandt verwees bovendien naar een bijkomende 500.000 euro besparing in het Stedenfonds.

We weten dus dat er bespaard zal worden, maar er worden nog geen denkoefeningen gemaakt. Dat begrijp ik, maar ik veronderstel dat in de lente van 2020 duidelijk mag worden welke keuzes het College zal maken. Het nam zijn verantwoordelijkheid door in juli 2019 snel een meerderheid te vormen, maar gezien de omstandigheden zal het ook hier een progressief besparingsbeleid moeten voeren, nog harder dan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De speling wordt immers nog kleiner. Het College zal dus gedwongen worden om beloften in te slikken, bepaalde zaken duurder te maken en misschien zelfs voorzieningen te schrappen. Daarover ben ik, samen met de meerderheidspartijen, verontwaardigd. Ik zeg dit niet voor mijn plezier, maar ik vrees dat dat nu eenmaal het gevolg zal zijn van beslissingen die elders worden genomen. Die beslissingen zijn op hun beurt het pijnlijke gevolg van 6 staatshervormingen, die de meeste partijen hier mee hebben goedgekeurd. Die 6 staatshervormingen zorgen ervoor dat de democratie wordt uitgehold. Wij kunnen amper nog keuzes maken: we kunnen alleen nog kiezen waarop we zullen besparen.

Nu, als het College moet besparen op mensen, diensten of infrastructuur, laat het dan ook hier zijn, binnen dit College en deze Raad. Zorg ervoor dat ook wij kunnen bijdragen. Laat ons een voorbeeldfunctie innemen. Laten wij ruimte vrijmaken opdat er later kan worden geïnvesteerd in sociaal-cultureel werk of de artistieke sector. Iedereen zal het er ongetwijfeld over eens zijn dat juist onze artistiek-culturele activiteit in Brussel een gezicht geeft aan de grootstedelijke context en voor internationale uitstraling zorgt. Dat experiment en de laboratoriumfunctie in de kunsten een sleutelrol spelen, is alom bekend. Op dat vlak had de VGC misschien toch wel beter kunnen anticiperen met de begroting en had ze wellicht extra ruimte kunnen vrijmaken.

Deze begroting was voor mij een première, zoals ook voor collega Pepijn Kennis en anderen.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): U bent dat voor ons ook.

De heer Jan Busselen (PVDA): Nu begrijp ik de kritiek van collegelid Pascal Smet beter: de vermindering van de investeringen in het Investeringsplan voor 2020 is het gevolg van de uitvoering van het plan en geen besparing. We leren dus bij. Het laatste jaar daalde dat budget door de voorliggende plannen.

Ik heb het Meerjarenplan bekeken. In het Investeringsplan 2016-2020 staat dat het College een aantal vooropgestelde bedragen zou investeren in de verschillende beleidsdomeinen. Door de verschuivingen is het waarschijnlijk niet mogelijk om simpelweg een optelling te maken van de jaarlijkse investeringen in de buitengewone begroting van elk beleidsdomein over de 5 jaren. Toch vind ik het moeilijk om te beoordelen of het Investeringsplan terdege is uitgevoerd. Graag had ik dan ook als bijlage bij dit verslag een document gezien dat beschrijft hoeveel er uiteindelijk globaal geïnvesteerd is in elk beleidsdomein. Komt zo'n evaluatie er?

Bij bepaalde investeringskeuzes kunnen we ons echt wel vragen stellen. Zo staat er in Etterbeek een gebouw leeg dat de VGC heeft overgenomen van de Vlaamse Gemeenschap: het vroegere internaat van de Kunsthumaniora staat te verkrotten. Het moest het nieuwe onderkomen worden van De Maalbeek, want dat gemeenschapscentrum is vrij klein, maar dat is alsnog niet gebeurd. Tegelijk geeft het College, 6 jaar na de overdracht van Coovi, nog altijd 8 miljoen euro uit aan de Coovi-site. Het totaalplaatje van de Coovi-site komt neer op 28 miljoen euro. Het gaat hier om een overdracht, maar met welke compensaties? Dat wordt omschreven in het convenant over de Geconditioneerde Overheveling, maar hoe wordt dat in feite geëvalueerd? Het gaat hier om veel geld. Daarover had ik graag meer duidelijkheid. Is hier wel sprake van doordacht beleid? Want ondertussen ontbreken de middelen om al onze jeugdhuizen, gemeenschapscentra en dienstencentra efficiënt te renoveren en hun een degelijk onderkomen te garanderen. Vorige week hoorde ik dat de verwarming in 3 gemeenschapscentra defect is. Wanneer voor reparatie contact wordt opgenomen met de betrokken diensten, is het antwoord dat er onvoldoende middelen zijn. Een ander gemeenschapscentrum is dan wel gerenoveerd, maar is slechts voor de helft uitgerust met materiaal. Nog een ander gemeenschapscentrum kampt geregeld met wateroverlast. Enerzijds zien we dus een investering van 28 miljoen euro in 1 site, anderzijds kampen vele centra met problemen.

Bovenop die situatie komen nog eens de pijnlijke besparingen uit Vlaanderen. Naar aanleiding van die besparingen hebben de 22 voorzitters van de gemeenschapscentra een brief

geschreven waarin ze hun bezorgdheid uiten. Ik hoop dat het College overleg met hen heeft gepland. Ook daarover had ik graag wat meer informatie gekregen.

In de begroting ligt sterk de nadruk op Onderwijs. Begrijpelijk, want het is nodig: elk jaar opnieuw vinden leerlingen geen plek, elk jaar opnieuw kampen scholen met een gebrek aan leerkrachten en ondersteuners. Toen ik onlangs met iemand over de begroting praatte en ze bediscussieerde, merkte mijn gesprekspartner op: “Als je de buitengewone begroting van de VGC bekijkt, zou je kunnen denken dat het de begroting van een scholennet betreft, met de andere beleidsdomeinen als een soort aanhangsel.” Op zich zou het een compliment kunnen zijn – de focus ligt duidelijk op Onderwijs –, ware het niet dat de investeringen de noden lang niet dekken. Dat is geenszins het geval. Er is nog steeds te weinig plaats in het onderwijs. En dat geeft extreem-rechts een vrijgeleide.

Collegelid Sven Gatz: En extreem-links evenzeer.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het geeft extreem-rechts een vrijgeleide om bijvoorbeeld sommige kinderen geen plaats te hoeven geven. Sommige kinderen krijgen geen plaats, want er is nu eenmaal niet voldoende plaats.

Want extreem-rechts zou wel willen dat de Nederlandstalige scholen uitsluitend leerlingen uit Nederlandstalige gezinnen inschrijven. Zulke ideeën maken opgang als er onvoldoende plaatsen beschikbaar zijn in het onderwijs. Je kunt ook meestappen in de redenering dat wij ons deel en zij hun deel doen, maar waar belanden we dan, als beide entiteiten niet genoeg investeren? Dan krijg je het traditionele opbod van dat zij niet genoeg doen, terwijl wij wel genoeg doen. (*Opmerkingen*) Ik wil dat graag verder met het collegelid bespreken, maar ik ga eerst proberen om mijn betoog af te maken.

Het brengt ons nergens als we beginnen over percentages van kinderen die al dan niet recht hebben op een plaats in een school. Alle kinderen hebben daar recht op! Er gebeuren nu massale investeringen en dat is goed nieuws, maar het is niet genoeg en dat moeten we durven zeggen.

Misschien moeten we ook publiek-private samenwerkingen (PPS) en de *design build finance and maintain*-constructies (DBFM), die al jaren in zwang zijn, opnieuw onder de loep nemen, want nagenoeg alle operationele aspecten van die constructies, van ontwerp tot onderhoud, worden overgeheveld naar bedrijven, waardoor alles duurder uitvalt. Dat is al uit studies gebleken en het hoeft ons ook niet te verwonderen. Bouwbedrijven zijn geen mecenasen of altruïstische weldoeners. Ze investeren om winst te maken, zijn niet verkozen en hoeven geen rekenschap af te leggen aan de burger.

PPS-constructies zijn al 10 jaar aan de orde van de dag in de Vlaamse scholenbouw, maar intussen kijkt Vlaanderen aan tegen een achterstand van 6 tot 7 miljard euro. Dat zeg ik niet, dat zegt extreem-links niet, maar dat viel te lezen in *De Tijd*. Er is een gebrek aan financiering, er wordt een beroep gedaan op de privésector en zo wordt alles uiteindelijk duurder dan wanneer de overheid het zelf zou doen. Ik vraag me dan ook af hoeveel het Gallait-project en het Comenius-project daadwerkelijk hebben gekost en of de opleveringstermijnen werden gerespecteerd.

Scholen draaien om leerlingen en leerkrachten. Ik lees dat er acties worden opgezet om gemotiveerde leerkrachten aan te trekken en te behouden. Even een kanttekening daarbij: er is

geen groep gemotiveerde en gedemotiveerde leerkrachten. Alsof niet elke leerkracht ooit een enthousiaste beginneling was! Misschien zouden we soms voor een subtielere omschrijving van de dingen moeten kiezen. Het probleem valt niet alleen toe te schrijven aan de leerkrachten, maar misschien ook aan de inrichtende macht. De Vlaamse software is immers barslecht, mijnheer Mathias Vanden Borre, zo slecht dat in maart 2019 de grootste onderwijsactie in 20 jaar plaatsvond en het onderwijs is niet eens een erg strijdvaardige sector!

In verband met het lerarentekort heb ik vorige keer een aantal oplossingen gesuggereerd. Ik heb zelf in het onderwijs gewerkt. Veel scholen zitten met de handen in het haar: er is een groot lerarenverloop, talloze mensen zitten thuis met een burn-out of zijn langdurig ziek... met volle refters en stille ruimtes als gevolg. Leerlingen missen uur na uur, week na week en maand na maand dezelfde lessen.

De VGC kan het slechte Vlaamse onderwijsbeleid natuurlijk niet rechtekijken, maar ze kan wel iets doen. Ik geef een concreet voorbeeld: ze zou de vervangingspool opnieuw kunnen oprichten om de dringendste tekorten aan leerkrachten in het Brusselse onderwijs te verhelpen.

Het College geeft aan dat het op twee- en zelfs drietaligheid in een meertalige stad inzet. Dat is een goede zaak en het onderwijs kan daar met goede immersieprogramma's een belangrijke rol in spelen. Er zijn ook al stappen in die richting gezet. We horen dat echter al jaren, terwijl een serieus plan uitblijft.

In die zin is het opmerkelijk dat collegelid Pascal Smet 8 jaar geleden een aantal OETC-projecten (Onderwijs Eigen Taal en Cultuur) heeft geschrappt, in plaats van er in te investeren. *(Opmerkingen van collegelid Pascal Smet)*

We moeten voorkomen dat we het warme water keer op keer opnieuw uitvinden. Er is nood aan een ambitieus meertaligheidsplan met inspraak van de onderwijsnetten. Nu lopen er enkele projecten in de gemeenten.

Collegelid Pascal Smet: Wie heeft er CLIL (*content- and language-integrated learning*) ingevoerd?

De heer Jan Van Busselen (PVDA): Ja maar slechts gedeeltelijk, zodat het niet functioneel kan worden uitgebreid. Er loopt nu een project met 20 % immersie en 20 % CLIL in het atheneum van Etterbeek. Als je echt ambitieus bent, moet je dat percentage verder opvoeren. *(Opmerkingen)*

Ik kijk ernaar uit dat het College het hoofdstuk Nederlands in een meertalige stad durft aanvullen met meertaligheid in een meertalige stad. Zolang dat niet gebeurt, vrees ik dat we een meertaligheidsbeleid met opgetrokken handrem voeren.

Je kunt veel zeggen over de begroting, maar niet dat er enige vorm van fiscale autonomie bestaat. Ondanks het feit dat we weinig controle hebben over waar het geld vandaan komt, kunnen we keuzes maken in de uitgaven.

Ik had extra inspanningen in de armoedebestrijding verwacht. Brussel kampt met een pijnlijke ongelijkheidskloof. De dakloosheid is de voorbije 10 jaar verdrievoudigd. Het verbaasde me

dan ook dat er amper 30.000 euro extra wordt uitgetrokken voor armoedebestrijding. Ik denk dat niemand in de politiek is gestapt om slechts een deel van de kinderen recht op onderwijs te geven, om te zeggen dat democratie een relatief begrip is, dat we ons bij besparingen moeten neerleggen. Ik denk dat niemand van ons er expliciet voorstander van is dat werkende mensen na een volledige loopbaan in de armoede belanden, maar deze begroting bevestigt mijn vermoeden dat het College tekortschiet in het verhelpen van de aangehaalde pijnpunten.

Tijdens de bespreking van de rekening van 2018 heb ik gezegd dat ik hoop dat mensen de besparingslogica zullen afwijzen. De voorbije weken kwamen er ook veel mensen op straat om te protesteren tegen de besparingen in de openbare diensten. Ze menen dat er wel geld is: bij grote bedrijven, die trouwens subsidies krijgen van de Vlaamse overheid, en bij grote vermogens die fiscaal met rust worden gelaten. Ze laten zich niet tegen elkaar uitspelen, het maakt niet uit of ze uit de Denderstreek, Brussel of Antwerpen komen. Hun acties stemmen mij, ondanks de Vlaamse en de VGC-begroting, hoopvol.

Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ga het straks hebben over het onderwijs, traditioneel een van de belangrijkste kluiven in de begroting.

Er moet me echter eerst iets van het hart naar aanleiding van de woorden van de heer Arnaud Verstraete. Ik ben het namelijk spuugzat dat er wordt geïnsinueerd dat mijn N-VA-collega's en ikzelf niet van Brussel zouden houden, omdat Vlaanderen bepaalde beleidskeuzes maakt of omdat wij kritiek uiten op het beleid. Mijn collega's en ik houden wel van Brussel, anders had ik niet voor deze stad gekozen, was ik hier niet komen wonen en stond ik hier vandaag niet met de wil om de stad te verbeteren. Hou in hemelsnaam op met die beschuldigingen! Laat het - desnoods harde - debat gaan over het beleid. Dat is nodig, maar door politieke tegenstanders verdacht te maken omdat ze een bepaald beleid niet onderschrijven of door een andere visie gelijk te stellen met een gebrek aan liefde voor de samenleving, met een gebrek aan loyaliteit of bijna met kwade wil en kwaadaardigheid, doen de heer Arnaud Verstraete en consorten aan volksverlakkerij. Zoiets hoort meer thuis in een dictatuur dan in een democratie. Stop daar dus mee, want ik pik het niet langer. Laat het over het beleid gaan en niet over zogenaamde intenties van mijn collega's of mezelf.

Het onderwijs dan. Ik begin met een cliché dat in discussies over het onderwijs nooit achterwege mag blijven, namelijk dat zowel de VGC als de Vlaamse Gemeenschap in de capaciteit van het Nederlandstalige onderwijs investeren. Onlangs woonden een aantal collega's de opening van een nieuwe school op de Comenius-site bij. Dat was een heuglijke gebeurtenis en er lopen nog een aantal projecten, zodat we hopelijk binnen afzienbare tijd nog meer nieuwe scholen kunnen openen.

Ik heb begrepen dat er nu lopende projecten worden afgerond en dat er nieuwe op stapel staan. Ik kijk uit naar wat we nog mogen verwachten. Als ik door Brussel wandel, verheugt het me telkens weer als ik in een of anderE wijk een groep ketjes van alle denkbare culturen, origines en wat dan ook tegen het lijf loop en hen onderling Nederlands hoor spreken. Dat is het resultaat van onze investeringen. We moeten dan ook blijven investeren in capaciteit, niet alleen omdat dat goed is voor Brussel, maar ook omdat net die capaciteit onder druk staat, jammer genoeg omdat de Franse Gemeenschap misschien te weinig heeft gedaan om de kwaliteit van haar onderwijs en meer bepaald haar taalonderwijs te verbeteren. Ik verneem dat er aan Franstalige kant openheid is. Ik hoop dat de problematiek dan ook eindelijk de nodige aandacht krijgt. Wij zijn zeker bereid om de hand te reiken.

Naast de capaciteit wil ik het ook even hebben over de kwaliteit van het onderwijs, want hoewel het Nederlandstalige onderwijs veel beter presteert dan het Franstalige, is er sprake van aanzienlijke druk. De PISA-onderzoeken wijzen andermaal op een daling over de hele lijn, wat bijzonder onrustwekkend is. De thuistaal is nog altijd een te belangrijke en bepalende factor in het succes van onze leerlingen. Taalachterstand is een groot probleem in ons onderwijs dat een gecoördineerde aanpak verdient, ook met maatregelen die niet altijd bijzonder sympathiek lijken, zoals taalbad, maar die de kinderen die ons worden toevertrouwd, een betere toekomst garanderen.

Ik heb dan ook ernstige twijfels bij de intentie om leerkrachten die afstuderen aan de tweetalige lerarenopleiding en hun hele schoolcarrière in het Franstalige onderwijs hebben volbracht, het recht te geven om in het Nederlandstalige basisonderwijs les te geven. Ik hoef niet te herhalen dat meer dan 70 % van ons publiek thuis geen Nederlands spreekt, van erg diverse afkomst is en de meest uiteenlopende thuistalen spreekt. Een leraar die zulke leerlingen naar het behalen van de eindtermen moet begeleiden en voldoende beheersing van het Nederlands moet bijbrengen voor hun verdere schoolcarrière, moet erg taalvaardig zijn. Een Franstalige leerkracht, die na enige remediëring en een taalversterkend jaar zijn Nederlands heeft bijgeschaafd, voor zo'n klas zetten, is voor mij dan ook een aantal bruggen te ver. Mocht het voor immersieonderwijs Frans zijn, dan zou ik het begrijpen, maar dat bestaat niet in ons basisonderwijs. Zo'n leerkracht als moedertaalspreker Franse lessen laten geven, houdt natuurlijk steek, net zoals een klas, die nauwelijks Nederlands kent, gebaat is met een leerkracht die het Nederlands perfect beheerst. In het licht van het lerarentekort in Brussel blijf ik erbij dat we een gevaarlijk spel spelen met de onderwijskwaliteit als we ook voornamelijk Franstalige leerkrachten in het Nederlands les laten geven in het basisonderwijs. Ik vrees dat we daarmee de toekomstkansen van onze leerlingen hypothekeren.

Een soortgelijke bedenking maak ik me bij andere keuzes om de kennis van onze leerlingen te versterken. De opwaardering van de thuistaal is er daar een van. Uiteraard moet er ruimte en respect zijn voor de thuistaal van elke leerling. Ons onderwijs heeft een uiterst divers publiek en ik kan me perfect voorstellen dat je daar creatief mee aan de slag gaat en dat dat zelfs nodig is, maar als blijkt dat de thuistaal een te bepalende factor is voor het welslagen van de leerlingen, vind ik die obsessie voor de versterking van de thuistaal onbegrijpelijk. Volgens mij moeten we net meer inzetten op de versterking van het Nederlands. Als een betere kennis van de thuistaal het gemakkelijker zou maken om andere talen te verwerven, wat gaan we dan doen? Lessen Roemeens, Turks, Bulgaars of Arabisch organiseren? Dat lijkt me niet aan de orde. Een zo vroeg mogelijke start en ouders aanmoedigen om Nederlands te leren, des te meer.

Een andere vraag betreft de inzet op meertaligheid en hoe die verder moet worden ontwikkeld. De belangrijkste uitdaging voor ons onderwijs - in een context waarin het Nederlands niet de omgevingstaal is - bestaat er net in om die taal aan te leren en te versterken. Ik maak mij dan ook zorgen over de meertaligheidsexperimenten die uitdrukkelijk in de begroting staan. Immersie en meertalig onderwijs kunnen een goede zaak zijn, maar dat geldt enkel voor bepaalde leerlingen en zeker niet voor iedereen, gelet op de taalachterstand Nederlands die nu al zo'n probleem is. Op basis van de indruk die ik kreeg in het meertalig atheneum in Sint-Pieters-Woluwe, kan ik stellen dat, als het resultaat van meertalig onderwijs is dat leerlingen zich slecht uitdrukken in 3 talen, ik daarvoor pas. Ik verkies een gedegen en doorleefde kennis van het Nederlands die toelaat om met succes een hogere schoolcarrière aan te vatten, doch gekoppeld aan een sterke basis Frans en Engels, wat toch wel noodzakelijk is in onze stad.

Ik signaleer nog een ander probleem. Het College zet voort in op het concept Tienerschool. Ik ben blij dat die scholen erbij komen, maar ik blijf mijn twijfels hebben bij dit onderwijsconcept, aangezien het via een omweg een brede eerste graad lijkt in te voeren. Dat is voor ons niet wenselijk en het gaat wellicht zelfs in tegen het Vlaams onderwijsbeleid. Vanaf het middelbaar onderwijs moet je volgens de N-VA kunnen inzetten op de sterktes en zwaktes van de leerlingen in plaats van iedereen samen te willen houden. *“One size never fits all.”* Per se iedereen 2 jaar langer samen willen houden, is nooit het juiste antwoord. Bovendien lijkt het mij wenselijk om meer te investeren in kwalitatief beroeps- en technisch secundair onderwijs in Brussel, aangezien we tot nu toe vooral aandacht hebben gehad voor het ASO.

Positief in deze begroting is dat er voort wordt geïnvesteerd in capaciteit. Dat juichen we heel hard toe, maar met capaciteit alleen zullen we er niet geraken. We moeten alles op alles zetten om de kwaliteit van ons onderwijs niet alleen te behouden, maar vooral te versterken. En daar maakt het College niet de juiste keuzes. Daarom zullen wij deze begroting niet goedkeuren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): We zien in deze begroting een globale stijging voor de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport. Doorheen de hele begroting stel ik ademruimte vast en die is er nodig om voor verbinding te zorgen. Op haar beurt is die verbinding een noodzaak in een stad met meer dan 180 nationaliteiten en 1 miljoen meervoudige identiteiten. We hoeven niet in elkaars waarden te geloven, maar als we elkaars waarden kennen, wordt het zoveel gemakkelijker om te begrijpen waarom mensen doen wat ze doen en om respectvol en aangenaam met elkaar samen te leven. Zoals Voltaire - en hij gaf toe dat hij niet de eerste was - het een aantal jaren geleden al zei: *“Als er twee godsdiensten zijn, zullen ze elkaars keel oversnijden, maar als er dertig zijn, zullen ze in vrede leven.”* En daar heb ik niets aan toe te voegen.

Ik zie in deze begroting de grootste stijgingen waar ik ze net wil zien: participatie, inspraak en burgerbetrokkenheid. Met de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport kan en moet je verbinden. Ze zijn de potgrond van onze maatschappij die mensen stevig in het leven doet staan, die doet groeien, bloeien en excelleren. En dan win je later bijvoorbeeld een Gouden Palm in Cannes.

Als je nalaat om te investeren, dan verdroogt de samenleving. Het is namelijk heel eenvoudig. Mensen die zich betrokken voelen, zetten zich in. Ik heb dat ooit op een klein stukje Brussel *au bord de l'eau* zien gebeuren: mensen die zich vergeten wanen, verzetten zich als ze de energie nog hebben of verschrompelen als die energie op is. Mensen die zich niet gezien voelen, trekken heel hard op met de auto of trekken zich terug.

Door de ‘*ratrace*’ van deze competitieve maatschappij en door het evenwicht dat wij allen voortdurend moeten zoeken tussen onze productieve creativiteit en onze reproductieve zorg, zijn er steeds meer mensen die nood hebben aan schoonheid en troost die verbondenheid creëren via jeugdwerking, sport en cultuur.

Wij hebben van de Brusselaars de opdracht gekregen om de stem te laten horen van diegenen die moeilijk spreken of zich al hees hebben geroepen. Ik ben daarom blij dat ik doorheen de diverse begrotingsallocaties kan lezen dat het College cultuur tot bij de mensen willen brengen. Het verheugt mij in het bijzonder dat er middelen worden uitgetrokken om mensen te bereiken die niet binnen een organisatorisch kader vallen. We moeten aan cultuurspreiding doen, jonge mensen en kinderen naar gemeenschapscentra krijgen zonder dat de oude garde hun nestwarmte verliest en mogelijkheden scheppen voor intergenerationele relaties waaraan

een metropool als Brussel zoveel nood heeft. Want zoals mevrouw Bianca Debaets terecht opmerkte, is eenzaamheid vreselijk. Eenzaamheid is dodelijker dan sigaretten of dan alcohol.

Ik vind het bijzonder positief dat het College blijft inzetten op de terugbetaling van kansentarieven en kortingen bij de culturele VGC-partners in Brussel. Ik ben ook blij dat Vlaams minister Wouter Beke de besparingen op zelfmoordpreventie heeft teruggeschroefd. Doch hoe kunnen we de besparing van 92.000 euro op het budget voor het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling slikken? Ik hoop dat mevrouw Bianca Debaets die bezorgdheid zal aankaarten bij haar Vlaamse fractie.

Het is ook heel belangrijk om de gemeenschapscentra bij de mensen te krijgen, om de mensen buiten de grenzen van hun huis te krijgen. We willen ook de jeugdparticipatie samen met de vzw JES versterken en crowdfundingprojecten steunen. Zuurstof en experiment zijn ook hier nodig om de grote uitdagingen in ons stadsgewest aan te pakken. Bij grote en jonge gezinnen, die het vaak niet breed hebben, ligt de buitenschoolse cultuurparticipatie van de jonge kinderen heel laag. Het volstaat dan niet om aanbod te creëren. Door de zorg voor kinderen van verschillende leeftijden is er vaak niemand om de kinderen te vergezellen, zelfs niet naar het gemeenschapscentrum 2 straten verder.

Het is onze plicht om ruimte te scheppen voor de middenveldorganisaties die al expertise hebben in het identificeren van wat er leeft, zodat we nadien met de *'usual'* of de *'unusual suspects'* kunnen nadenken over en experimenteren met nieuwe oplossingen. Identificeren, experimenteren, evalueren en een kader opstellen...; dat is allemaal mogelijk als het beleid inzet op participatie over de grenzen heen.

We zijn blij dat er meer aandacht gaat naar het Muntpunt, dat zich vanaf 2020 wil richten op de *Commons*. Aangezien het een van hun kerntaken is om de Brusselaars te informeren over het Nederlandstalig aanbod en over de Nederlandstalige diensten, willen zij ook de ontelbare burgerinitiatieven die extra aanbod en extra middelen ter beschikking van hun medeburgers stellen, onder de aandacht brengen. Ik hoop dat daarmee meer en meer rekening zal worden gehouden in onze beleidskaders en beleidskeuzes.

In 2020 zal het College aan multifunctioneel ruimtegebruik werken. Multifunctioneel ruimtegebruik houdt in dat je moet nadenken over complementair ruimtegebruik, zoals het openstellen van scholen, speelpleinen en sportinfrastructuur voor allerhande organisaties, kunstenaars en culturele organisaties en dit op momenten dat die ruimten niet worden gebruikt. Het doet een beetje denken aan de experimenten met *'energy communities'*. Omdat ruimte in een grootstad niet onbeperkt is en we best de natuur respecteren, zijn rationaliseren en slimme partnerschappen zoeken de manier waarop te werk moet worden gegaan. Gemeenschapscentra zijn zelfs op die manier ontstaan en hetzelfde geldt ook voor de Brede Scholen.

Mevrouw Annemie Maes is altijd al een vurige pleitbezorgster geweest van een fuifzaal voor jongeren. Dit punt staat ook bij de Jeugdraad hoog op de agenda. Het opstellen van een fuifzalenplan maakt deel uit van het actieplan voor 2020. De vraag is of de organisch georganiseerde burgers hierbij zullen worden betrokken en of er rekening zal worden gehouden met de initiatieven die ze, vaak bij wijze van experiment, in gang hebben gezet. Ik denk bijvoorbeeld aan de fuifzaal die Communa nu tijdelijk in gebruik heeft genomen in Tripostal. We weten dat de Jeugdraad niet ijvert voor een zaal van 3.000 man, maar dat er vooral nood is aan een eenvoudige zaal voor een 300-tal mensen, best zo goed mogelijk te

bereiken met het openbaar vervoer.

Ik heb het College reeds in de commissie beloofd om mee te werken aan een Brussels ‘metropolitisch’ verhaal, om mee op zoek te gaan naar samenwerking met de Franstaligen en om te bekijken hoe we met complementariteit hiaten en overlap kunnen vinden en hoe we het sociale aspect van cultuur, jeugd en sport in ons Gewest kunnen vergroten. Het is immers onze taak om ons samen in te zetten voor het welzijn van alle Brusselaars.

Dat brengt mij bij een ander belangrijk element. Meer dan de helft van de Brusselaars is vrouw. Gisteren benadrukten de vrouwelijke cineasten nog in een open brief en in een werkgroep van de Unie van Regisseurs dat er absoluut een proactief beleid moet komen dat rekening houdt met de kruispuntendiscriminatie. De Franstalige auteursvereniging biedt nu al specifieke scenariosteun aan vrouwen en gisteren werd er in de Cocof een subsidielij *‘Le Sport au Féminin’* aangekondigd.

In de politiek komen veranderingen niet zomaar tot stand. Denk maar aan de evolutie naar roetpieten. Die is er ook niet zomaar gekomen, maar is het resultaat van acties uit de maatschappij. Dus nogmaals: sport en cultuur spelen een hele grote emancipatorische rol en zijn ontzettend grote hefboomen voor integratie.

En ook ik kom natuurlijk bij de olifant in de kamer: de besparingen in Vlaanderen. Ik hoorde het bestuur van de KVS deze week nog zeggen hoe schandalig het is dat de Gewesten voor de Gemeenschappen moeten betalen. Die uitspraak kwam niet voort uit de reflectie dat we enkel geld kregen omdat de Franstaligen daarop aasden. Neen, die uitspraak kwam van een voormalige kabinetschef uit de VGC-periode toen het volledige budget nog vanuit de Vlaamse Gemeenschap kwam. Hij viel steil achterover toen ik de huidige opsplitsing aangaf.

Om alles nog enigszins in perspectief te zetten: Vlaanderen bespaart op de cultuursector alleen al 5 miljoen euro, terwijl de begroting van de VGC voor algemeen cultuurbeleid en kunsten samen 7,3 miljoen euro bedraagt. De Vlaamse besparingen treffen de Brusselse kunstenaars en huizen heel sterk. De besparingsmaatregelen die binnen enkele maanden van kracht worden, zorgen voor heel wat onrust. Het enige voordeel - maar dat is een ontzettend magere troost - is dat de mensen nu duidelijk zien welke keuzes de respectieve regeringen maken en dat er voor Brussel meer minder is in plaats van het klassieke minder meer.

Steun in de vorm van structurele project- en trajectsubsidies is heel belangrijk, net als de nodige ruimte voor co-creatie en kruisbestuiving. Trajectsubsidies zijn bijzonder belangrijk in deze aleatoire tijden waarin een subsidie voor je neus kan worden weggetrokken en dan weer opnieuw tevoorschijn wordt getoverd *‘with a little help of your friends’*. Maar daar bouw je als artiest je oeuvre niet mee op. Kunstenaars moeten er vaak een andere job bijnemen om hun kinderen te kunnen voeden en hebben, als die in bed zitten, vaak geen fut meer om hun creativiteit de vrije loop te laten. Dat is een groot verlies voor onze samenleving en een grote externe kost die niet kan worden berekend.

We moeten opletten voor culturele uitbuiting. Actiris betaalt 8.000 euro huur aan een *‘middle man’* voor 1 verdieping voor de grote Axel Vervoordt, die op zijn beurt de *‘middle man’* betaalt om de leegstandtaks te omzeilen, terwijl de andere kunstenaars al maanden zonder verwarming zaten en geen zicht hadden op een concrete termijn. Laat het dus heel duidelijk zijn: kunstenaars worden nooit rijk van de steun die ze krijgen, maar wij krijgen er wel een rijkere samenleving en een rijker Brussel voor terug.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik wil de raadsleden danken voor het delen van hun toekomstvisie. Niemand heeft me ooit “mabrouk” gewenst, dus ik antwoord mevrouw Khadija Zamouri “*shukran*”. (*Glimlachjes*) Laat ons vooral trots zijn op iedere taal die we spreken. Meertaligheid is de troef van Brussel. Het is de rijkdom die in onze kinderen zit. Laat ons vooral nooit zeggen dat een taal kennen niet interessant is. Het tegendeel is immers waar.

Ik wil starten met de vaststelling dat dit een jubileumjaar is. Het wordt namelijk voor de 20ste keer een begroting in evenwicht. Dat komt doordat er een mooi schip werd achtergelaten door voormalig collegevoorzitter Guy Vanhengel. Op die manier kunnen we verder varen en het 21ste jaar met een begroting in evenwicht ingaan. Dat is belangrijk, maar vergt inspanningen en keuzes. We weten allen dat we deze oefening begin volgend jaar zullen moeten bijstellen. De inkomsten van de VGC zijn onafhankelijk van ons beleid. We weten dat er nog een paar besparingen zijn die we niet konden doorrekenen. Ik hoor sommigen graag zeggen dat we daarover niet mogen praten omdat dit toekomt aan het Vlaams Parlement, maar voor ons is dit zeer relevant. Het betreft namelijk onze inkomsten. Als we over de begroting praten, moeten we ook over de inkomsten kunnen praten. We stellen dan vast dat daarin een onzekere factor schuilt. Tot op vandaag weten we nog altijd niet hoe het gehele plaatje van onze inkomsten vanuit de Vlaamse overheid eruitziet. Enkele besparingen werden nog niet gecommuniceerd.

Het gaat niet zomaar over de dotatie van de VGC, maar eveneens over andere subsidies die naar Brussel gaan. We kunnen discussiëren over hoeveel of hoe weinig dat is. Op pagina 10 van de begrotingsdocumenten staat heel duidelijk waar onze inkomsten vandaan komen en in welke verhouding. De raadsleden kunnen vaststellen dat in 2020 38 % van onze inkomsten vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komt, 31 % vanwege de Vlaamse overheid, 9 % van bij de federale overheid en 20 % vanuit andere bronnen. Dat is de realiteit. We stellen een zekere tendens vast. We zijn blij dat de middelen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toenemen. Op dat vlak laat ik mij geen ‘nuttige idioot’ noemen. Die toename betekent dat ik een aantal zaken kan opvangen. Daardoor kon ik bij ontvangst van de bredeschoolcoördinatoren niet enkel bevestigen dat er vanuit de Vlaamse overheid op hun werking zal worden bespaard, maar ook dat wij ons uiterste best zullen doen om te zorgen dat dit zo min mogelijk voelbaar is. Er komen meer middelen vanuit de Brusselse overheid, zodat de verhouding tussen de rollen die elke overheid opneemt, in de financiering van de VGC verschuift. Laat ons dat eerlijk benoemen.

De inkomsten moeten nog worden aangepast. We zetten de middelen die we hebben, zo efficiënt mogelijk in voor onze stad. We investeren in Brussel, vooral in onze Brusselaars, onze jongeren en kinderen. We zorgen ervoor dat mensen zo sterk mogelijk staan, dat we hun slagkracht geven om hun eigen leven in handen te nemen.

Er werd een paar keer opgemerkt dat er nog enkele zaken ontbreken, zoals een beleidsbrief of concrete doelstellingen. Ik zal straks ingaan op het participatietraject. Het was de bedoeling om tijdens deze regeerperiode niet jaar per jaar een begroting voor te leggen, maar om meerjarenplannen te maken. Vooraleer we daarmee naar de Raad komen, willen we dat daaraan een participatietraject voorafgaat. Daarover willen we met de Brusselaars praten. In januari en februari 2020 zal het participatietraject worden opgestart. Op basis daarvan willen we onze beleidsdoelstellingen uit het bestuursakkoord verfijnen, vorm geven en in een meerjarenfinanciering gieten. We willen in Brussel het model toepassen dat door vele Vlaamse steden en gemeenten wordt gebruikt, namelijk het werken met een beleids- en beheerscyclus.

Er werden vragen gesteld die reeds aan bod kwamen in de commissievergadering. We hebben daarover al een stevig debat gehad. De commissievergadering vond plaats in de enige zaal zonder 'live streaming'. Ik vermoed dat erover kan worden gewaakt dat we een volgende vergadering in een zaal kunnen houden waarin dat wel voorhanden is, zoals hier. Er zijn specifieke redenen waarom die zaal in kwestie geen 'live streaming' heeft, onder andere omdat het Bureau daar vergadert. We willen uiteraard transparantie. Het commissieverslag is trouwens heel leesbaar, waarvoor dank aan de Diensten.

Ik ga in op een aantal concrete vragen. Een vraag ging over hoe we zullen omgaan met de Brede School. Het klopt dat we wellicht nog een stuk moeten besparen, maar los daarvan is er een hervormingsoefening aan de gang. Tijdens de vorige legislatuur werd gewerkt aan het zoeken naar de beste manier om die Brede School te organiseren. Daarop moeten we blijven inzetten. De 29 Brede Scholen die er in Brussel zijn, hebben zich de afgelopen jaren echt onmisbaar gemaakt. Er werden muren gesloopt en banden gesmeed. Een Brede School versterkt de samenwerking tussen buurt, school, gemeenten en verenigingen. Het zorgt ervoor dat mensen in hun wijk een plek hebben. Het werk dat al is gebeurd, is van grote waarde. Aan een bedankje hebben zij niet genoeg, zij moeten een goede inbedding hebben om zekerheid te krijgen over hun toekomst. In januari 2020 is er overleg gepland met initiatiefnemers en bredeschoolcoördinatoren om samen een traject op te zetten. We bekijken daarbij wat de beste manier is om de werking te verankeren en wat de beste organisatiestructuur is. We hebben middelen uitgetrokken om het traject goed te begeleiden, zodat we volgend jaar zicht kunnen krijgen op de beste manier om de toekomst van de Brede School te verankeren. Concreet gaat het over 100.000 euro die eenmalig in deze begroting wordt opgenomen.

Een ander dossier waarover vragen werden gesteld, betreft de kinderopvang. Ook hierover werd er in de commissievergadering al veel gezegd. Sommige vragen vond ik zeer terecht. Het moet me toch van het hart dat ik de tussenkomst van mevrouw Bianca Debaets haast cynisch vond. Zoals ik tijdens de commissievergadering al heb gezegd, hebben we de schaarse extra middelen die in deze begroting aanwezig zijn, voornamelijk ingezet voor kinderopvangplaatsen. We weten immers hoe belangrijk dat is. Ik ben bij de Vlaamse minister voor Welzijn, de heer Wouter Beke, langsgeweest om te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Kinderopvang wordt op een andere manier gefinancierd dan scholen, waardoor we dit ook anders moeten uitbouwen. Ik stelde Vlaams minister Wouter Beke vragen over de mogelijkheid om de afspraken rond voorafnames verder te zetten. Hij wist echter nog niet of dit mogelijk was. Ik vroeg hem of we al afspraken konden maken over de afhandeling van de vorige afspraken. Wij hebben nog ongeveer 80.000 euro voorfinanciering openstaan, die Vlaanderen zou overnemen. Dit kon hij evenmin bevestigen. Ik vroeg tevens of er vanuit de Vlaamse overheid uitbreidingsrondes zouden komen, met extra middelen om kinderopvang uit te bouwen. Dat wist hij ook nog niet. En met al die onzekerheden komt mevrouw Bianca Debaets mij dan een gedetailleerd plan vragen! Ik krijg echter momenteel op geen enkele manier inzicht over de mogelijkheden. Mevrouw Bianca Debaets weet maar al te goed hoe belangrijk de samenwerking met Vlaanderen is. Ik wil graag erkennen wat er in het verleden is gebeurd, maar ik kan dit niet doen zonder een partner om dit traject mee op te zetten.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik wil toch kort reageren, aangezien ik persoonlijk werd aangesproken.

Het overleg was een opstartmoment, geen eindpunt. Het antwoord op uw vragen zal er komen.

Mijn punt was dat de collegevoorzitter sterk naar Vlaanderen kijkt, maar in de Raad van de VGC moeten we kijken naar wat het College doet. Ik stel vast dat er een grote kloof is tussen wat was aangekondigd en wat er nu in de begroting staat. Het College had aangekondigd om van Welzijn, Gezondheid en Gezin prioriteiten te maken. Dit vertaalt zich echter niet in de verhouding van de budgetten van de 3 betrokken collegeleden. In relatieve cijfers gaat men er zelfs op achteruit, ondanks alle goede bedoelingen. Welzijn krijgt binnen dit College niet het groeipad dat we hadden ingezet.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik stel voor dat u er het verslag eens op naleest. U vroeg mij om exacte cijfers te geven over hoeveel extra plaatsen ik ga realiseren en waar dit het geval zal zijn. Ik wil dit heel graag doen, maar dat zal samen met de partner moeten. In deze begroting zitten er wel degelijk extra middelen voor bijkomende kinderopvang.

Wanneer de VGC een school bouwt – en daarvoor hebben we een goede reputatie – dan neemt de Vlaamse overheid vanzelf de financiering over. Eens de school er is, wordt ze gefinancierd. Vlaanderen krijgt daarvoor zelfs middelen van de federale overheid. Ik wil erkennen dat het nooit genoeg zal zijn, zoals de heer Jan Busselen aangaf, maar de VGC doet wat nodig is en zet haar schouders onder het bouwen van extra scholen op korte termijn. De financiering van de kinderopvang werkt echter anders. Wij kunnen een crèche bouwen, maar als we niet weten of er verzorgers komen, dan hebben we slechts een aantal lege muren. Niemand laat natuurlijk zijn kind achter in een crèche zonder verzorgers. We hebben dan ook partnerships nodig. Ik ben blij dat mevrouw Bianca Debaets nu aangeeft dat dit een eerste overleg was. Dit is echter wel de reden waarom ik vandaag geen concrete cijfers kan geven. Wanneer ik alle details heb, wil ik graag samen met de Raad bekijken waar we de prioriteiten zullen leggen bij het verwezenlijken van extra kinderopvang.

Hetzelfde geldt voor armoede. Verschillende raadsleden hebben gezegd dat er geen extra middelen zijn voor armoedebestrijding, maar die zijn er wél. We maken daarbij een heel bewuste keuze. We zullen geen projectoproep doen, waarna verenigingen, na het invullen van allerlei documenten, 4.000 tot 5.000 euro kunnen verkrijgen. Neen, we gaan de middelen bundelen en het extra geld structureel en permanent aan verenigingen toekennen zodat die hun werking kunnen verankeren. Zo weten zij bij aanvang van het jaar wat er komt, zodat zij op die manier hun werking kunnen versterken.

Voorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Dit sluit aan bij de opmerking over de hervorming van het subsidiebesluit. Dit doen we niet omdat we het plezierig vinden of omdat we reglementen willen herzien. We doen dit omdat we het gevoel hebben dat heel wat organisaties op het terrein veel tijd steken in het bijeen sprokkelen van diverse subsidies uit projectoproepen, in de hoop om op die manier een totale begroting op te kunnen stellen. Als we de wijze waarop we middelen aan armoedebestrijding of gezondheidsinitiatieven toekennen, eens grondig zouden bekijken, dan kunnen we ervoor zorgen dat er maximale resultaten zijn met zo weinig mogelijk planlast. Zo zetten we de schaarse middelen die we hebben in om het verschil te maken en te verankeren.

Hetzelfde geldt voor de problematiek van de eenzaamheid. Ik heb tijdens de commissievergadering het project met Odisee toegelicht. Dit wordt voortgezet en we trekken er zelfs extra middelen voor uit. Odisee heeft heel sterk gewerkt rond de bestrijding van eenzaamheid. Men heeft enkele duidelijke inzichten rond buurtgericht werken aangegeven. Er werden daarbij veel clichés doorbroken. Sociale cohesie en buurtzorg zijn zeer belangrijke

elementen in het vinden van een oplossing voor eenzaamheid. Het College onderschrijft dat. We hebben nu gevraagd aan Odisee om een en ander te vertalen naar de praktijk. Daartoe werd het project Resokit opgestart. We willen aldus de bevindingen rond buurtgericht werken samen met de lokale dienstencentra tot uitvoering brengen. Het is een ongelooflijk mooi project, waarbij lokale dienstencentra op basis van de buurtwerking en de eigen krachten aan de slag kunnen gaan.

Er is ook een aantal vragen over de taalproblematiek gesteld. We hebben nu een Brussels minister van Meertaligheid. Daarop ben ik trots. De manier waarop de VGC met taal omgaat kan inspirerend werken. Neem nu het Huis van het Nederlands waarvoor we in extra middelen voorzien. Zo tonen we hoe we het verschil kunnen maken. En momenteel staan er zelfs gemeenten op de wachtlijst, mijnheer Vanden Borre. Ze willen met hun personeel rond taalverwerving werken. Er waren zelfs meer aanvragen dan er middelen zijn. Dat is positief en vernieuwend. We zijn nog niet aan het einde van het traject, maar het is toch een belangrijk signaal. We voorzien nu in extra middelen zodat het Huis van het Nederlands 6 extra gemeenten kan begeleiden in taalverwerving op de werkvloer. We maken zodoende het verschil door mensen die werken, te sterken in hun taalverwerving.

Er zijn vragen gesteld over het participatief traject. Wat de timing is, hoe het traject loopt en welke rol de Raad daarbij kan spelen. Dat zijn allemaal belangrijke aspecten. Het is de bedoeling dat het College volgend jaar aan het project rond Brussel als *'pole city'* werkt, met directe inspraak van de stadsgebruikers in het beleid. Dat participatief traject zit in onze meerjarenplanning. Het zal de kwaliteit van het bestaande beleid verhogen en tegelijk een draagvlak creëren voor het beleid dat we nog zullen voeren. Het is de bedoeling alles transversaal aan te pakken en op die manier in de VGC een dynamiek teweeg te brengen als een open en flexibele overheid.

We hebben in dit verband een overheidsopdracht uitgeschreven. Ze werd op 6 november van dit jaar gegund aan het consortium Levure, Indeville en Tricompany. Samen met dat bureau werken we nu een plan uit om burgers, middenveld en lokale besturen te bevragen. Aandacht gaat daarbij uit naar het inclusieve karakter van het traject en het gebruik van innovatieve participatiemogelijkheden. We zullen het plan begin januari 2020 gedetailleerd in de bevoegde commissie voorstellen, als die ons daartoe uitnodigt. We zullen bij die gelegenheid alle stappen toelichten en de methodiek uiteenzetten. In februari 2020 proberen we dan het middenveld te betrekken om vervolgens naar de uitvoeringsfase te gaan en de Brusselaars op een zo breed mogelijke manier te bevragen.

Collegelid Sven Gatz: Ik zal waar nodig sommige punten vervolledigen en me vooral op 2 parallele aspecten in het onderwijsgebeuren toespitsen: enerzijds het bouwen van bijkomende scholen of de renovatie van scholen met capaciteitsuitbreiding, anderzijds elementen die te maken hebben met de pedagogische ondersteuning. Ik zal dan besluiten met bedenkingen over het personeelsbeleid.

Ik dank iedereen die onze begroting steunt. Ik dank daarnaast ook iedereen die dit niet zal doen, maar de begroting kritisch heeft benaderd. Dat maakt immers deel uit van het democratisch proces. Ik ben van oordeel dat we substantieel hetgeen al eerder is gebeurd, verderzetten. Dat kan echter onmogelijk worden weggewuifd als zomaar een gewone voortzetting. We doen verder met de bouwprojecten van het vorige College en we hebben in de commissie duidelijk gezegd dat we de doelstelling van 1.000 bijkomende plaatsen per jaar

zullen halen. Een matig jaar van 500 of 750 plaatsen kan daar al eens tussen zitten, maar een goed jaar zal 1.100 of zelfs 1.200 nieuwe plaatsen in scholen opleveren.

Ik ben het wel eens met de kritiek dat er meer ruimte nodig is voor het TSO en het BSO. In dat verband zijn 2 projecten vermeldenswaard. Het ene project is actueel, met name de bouw van een nieuwe school in Sint-Jans-Molenbeek. Dat zal zeker nog tijdens deze legislatuur plaatsvinden en nauw aansluiten bij de Vandenheuvel-site. Ook zijn er gesprekken gaande om in Neder-over-Heembeek een en ander te realiseren, maar het is voorbarig om daar nu al meer over te zeggen. Het is goed dat de inrichtende machten dat weten en mee bijkomende stappen willen zetten.

Wat de Coovi betreft, is het belangrijk dat, als men een overeenkomst sluit - in dit geval met het GO! - men zich aan de afspraken houdt. Als het GO! de overdracht van de campus op zich neemt, zijn wij er niet langer mee belast en dat kan in sommige opzichten extra ruimte meebrengen. Maar we hebben van bij de aanvang wel beloofd de campus volledig te renoveren. We hebben dat gedaan omdat de middelen die daarvoor zijn bestemd, 'geoomerkt' waren vanuit de overnamen door de VGC enerzijds en de Cocof anderzijds op het moment dat de Coovi-campus werd gesplitst. Het goede nieuws is dat er zowel door de Cocof als door de VGC gevoelig werd geïnvesteerd. Ook dit mag men als een investering beschouwen. De omstandigheden waarin daar in de toekomst zal worden les gegeven, zullen substantieel verbeterd zijn tegenover 5 of 10 jaar geleden.

Wat de ondersteuning van het onderwijs betreft, is ons onderwijs in Brussel *'alive and kicking'*. Ik heb deze week een interessante discussie in de commissie gevoerd. Daar zijn we nader ingegaan op de uitdagingen in verband met talen en PISA-onderzoeken in het algemeen. Ik heb aangegeven dat we op dit ogenblik gesprekken met het OCB voeren om de actieradius inhoudelijk uit te breiden en na te gaan hoe we het Nederlands in een meertalige omgeving beter kunnen ondersteunen. We kunnen dat *'urban education'* noemen. Dat is een normale evolutie waarin meerdere elementen elkaar versterken. Ik wil daarover graag in het voorjaar met de Raad voort discussiëren. Het zal ertoe leiden dat het OCB verder adequaat kan inspelen op nieuwe uitdagingen in de scholen, wat het nu al minstens 2 decennia doet. We willen deze sterke partner absoluut nog meer versterken.

Het is niet de bedoeling dat de VGC een actieve rol opneemt om 1 model in de scholen te promoten. De onderwijsnetten zijn daarvoor verantwoordelijk, binnen de decretale eindtermen. Het hoort bij de vrijheid van onderwijs die grondwettelijk is verankerd. Wij trachten dat zo goed mogelijk te ondersteunen. Als sommige scholen bijkomende steun zoeken voor meertaligheid, zullen we proberen die te bieden. Als andere scholen bijkomende steun nodig hebben voor het concept Tienerschool, zullen we die ook bieden.

We hebben, zoals gezegd, niet de bedoeling om 1 model te propageren. *'One size never fits all!'* Als er 2 Tienerscholen zijn, 1 in Anderlecht en 1 in Schaarbeek, betekent dit niet dat er een soort agenda is waarbij voortaan alle scholen in Brussel ineens Tienerscholen moeten zijn. Er mogen er wel 2 zijn omdat sommige kinderen daarin beter gedijen dan in de klassieke scholen. Voor mij kunnen meerdere wegen naar hetzelfde doel leiden. Uiteraard zullen al deze aspecten zowel door de Vlaamse onderwijsinspectie als door ons eigen OCB begeleid, verder onderzocht en bijgestuurd worden. Dat is traditie in het onderwijs. We opteren voor de flexibiliteit van diverse mogelijkheden om onze kinderen, die niet allemaal identiek zijn, zo goed mogelijk vooruit te helpen.

Hetzelfde debat wordt gevoerd over de thuistaal en het Nederlands. De VGC heeft geen agenda om de thuistaal te versterken, maar in sommige gevallen kan het goed zijn om de thuistaal in te zetten om het Nederlands te versterken. Dat heeft te maken met het emotionele welbevinden van de kinderen, meer dan met het aanleren of versterken van de thuistaal. Dat is een subtiele nuance, maar wel een heel belangrijke.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar.

De scholen gaan daar op hun eigen manier mee om. Wij zullen bekijken hoe we hen daarin op de best mogelijke manier kunnen begeleiden. We willen uiteraard dat naast de kennis van andere talen - hoofdzakelijk Frans en Engels - het Nederlands zo goed mogelijk wordt beheerst eens de kinderen afstuderen. Dat moet men kaderen in het hele debat over meertaligheid. Ik heb dat debat opgestart en zal nog vele inspanningen vergen om het op de juiste kruissnelheid te krijgen. Het is alleszins niet de bedoeling om het Nederlands in meertaligheid te 'verdrinken'. Als meertaligheid op een sterke manier wordt gepromoot, maakt het Nederlands er een onlosmakelijk deel vanuit en is het er zelfs een essentieel deel van. De sceptici zeggen dat dit het Nederlands verzwakt, maar wie mijn visie aanhangt, beseft dat meertaligheid het Nederlands net kan versterken. We zullen hierop nog terugkomen. Ik heb mijn kaarten op tafel gelegd en moet er nu werk van maken, in dialoog met collega-ministers en collega-collegeleden van de andere taalgemeenschap.

Ik belicht de rol die de VGC kan spelen bij sommige problemen. Zo zijn we met de school van Sint-Agatha-Berchem nog steeds in gesprek. Scenario's circuleren in veelvoud en we onderzoeken nu hoe we daar best op inspelen. Als men ons zou vragen om daar als een deus ex machina neer te strijken en te zeggen dat we dat allemaal zullen betalen, dan ontslaan we anderen van hun verantwoordelijkheid. Als de VGC een moeilijk dossier volledig zelf oplost en alles betaalt, is dat geen goed signaal. Er zijn nu eenmaal grenzen waaraan we ons moeten houden in het partnerschap tussen de inrichtende macht enerzijds en wat wij zelf willen en bijkomend kunnen doen anderzijds. Soms loopt dat in het ene dossier beter dan in het andere. Men moet het partnerschap recht aandoen, want anders ontslaan we een gemeente van haar verantwoordelijkheid. We proberen altijd de beste middenweg te vinden en toch resultaatgericht te blijven.

In de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk Beleid zullen de raadsleden wel hebben gemerkt dat de beleidsdomeinen bescheiden vooruitgaan in financiële ondersteuning, met zo'n 1 à 1,5 % tot 2 %. Er is echter 1 domein dat liefst met 15 % vooruitgaat en dat is ons eigen personeel.

De vraag die ik me moet stellen, is of dit een houdbare situatie is. Uiteraard hebben we er alle belang bij om met gemotiveerde, competente en professionele mensen van de Administratie samen te werken. Dat blijft het 1ste doel. Tegelijk zullen we bij onszelf te rade moeten gaan, in overleg met alle betrokken partners, om na te gaan hoe we het juiste evenwicht kunnen vinden. Ik zal die verantwoordelijkheid niet uit de weg gaan, maar ik zal dat ook doen in alle rust, met respect voor de evenwichten.

Het is gemakkelijk om te zeggen dat hier middelen voor vrijgemaakt moeten worden, en voor daar ook, maar het geld komt niet uit de lucht vallen. We moeten dus rustig bekijken hoe we dit op een evenwichtige manier kunnen aanpakken, met ook de toekomstige uitdagingen in het achterhoofd.

Hiermee heb ik op de bijkomende vragen geantwoord. De ambitie die dit College kenmerkt en de ondersteuning door het participatietraject zullen ons de komende maanden vooruitstuwten om samen met de Raad goede resultaten voor Brussel te bekomen.

Collegelid Pascal Smet: Er is geen *big bang* geweest met 1 fuifzaal, ondertussen zijn het er 5 geworden. De gesprekken over 1 fuifzaal in de buurt van de woonplaats van mevrouw Bianca Debaets waren nochtans vergevorderd. Er waren afspraken tussen Inter-Beton en het Vlaams Gewest en er werd ook een architectuurwedstijd uitgeschreven. De fuifzaal zou geïntegreerd worden op de site. Wegens allerlei managementproblemen, tot in Duitsland toe, heeft Inter-Beton zijn woord gebroken en liepen die plannen spaak.

Maar we hadden ondertussen ook een plan B. Het opzet is niet om een zaal met een capaciteit van 3.000 bezoekers te hebben. Dan ben je niet meer bezig met een fuifzaal. Vandaag kunnen fuifgangers zich wel wenden tot BRONKS, het Heembeeks kottier, Pilar, Buda en Recyclart. Recyclart kon overigens vooral dankzij het half miljoen euro van de VGC verhuizen, waarbij er ook geld werd vrijgemaakt voor een fuifzaal die door de Brusselse jeugd kan worden gebruikt.

We zijn nog steeds op zoek naar locaties. Wie suggesties heeft, mag die altijd laten weten. In de voorbije bestuursperiode hebben we ook de uitdrukkelijke opdracht gegeven aan een vastgoedmakelaar om aan de hand van enkele criteria – bereikbaarheid met het openbaar vervoer, niet te ver van een centrum – op zoek te gaan naar geschikte locaties. We hebben die niet gevonden. Ik heb ook 5 jaar lang tevergeefs aan mevrouw Annemie Maes gevraagd om ons op plaatsen te wijzen. Ik zal dat nu ook aan de nieuwe mevrouw Maes blijven vragen. Als ze me een suggestie kan doen, is ze een andere mevrouw Maes. Ik sta er in elk geval voor open.

De heer Jan Busselen had het over verwarmingsproblemen in de gemeenschapscentra, maar ook na navraag heeft daar niemand weet van. Het kan natuurlijk altijd gebeuren dat een verwarming stukgaat. Dat overkomt iedereen wel eens. In gemeenschapscentrum Ten Weyngaert werd enkele jaren geleden een nieuwe verwarmingsketel geïnstalleerd. De heer Jan Busselen zou aan zijn bron best vragen waar het probleem zit. Dan kunnen we nagaan wat er aan de hand is en oplossingen zoeken.

Zijn opmerking over gemeenschapscentrum De Maalbeek is terecht. In de vorige bestuursperiode overwogen we al een volledig nieuw gemeenschapscentrum, al dan niet met een school. Dat zullen we opnieuw bekijken als we in de komende maanden een investeringsplan opmaken. Maar de heer Jan Busselen zal het met me eens zijn dat we de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd hebben in de gemeenschapscentra. Hij bracht ongetwijfeld al een bezoek aan De Rinck in Anderlecht en Het Huys in Ukkel. Er zijn nog andere voorbeelden. We zullen de mogelijkheden en opportuniteiten bekijken en dan, in de geest van de transversaliteit, nagaan hoe het eventueel gekoppeld kan worden met scholen en welzijnsvoorzieningen. Gemeenschapscentrum De Maalbeek zou daarvoor in aanmerking kunnen komen.

Op de vraag van mevrouw Bianca Debaets over de interreligieuze dialoog kan ik antwoorden dat we daar niet op besparen. De vereniging Axcent blijft het geld krijgen, maar in het verleden werd nooit het volle bedrag gebruikt. Dat schuiven we door naar een andere post. Voor de rest wordt er niets bespaard. Mevrouw Bianca Debaets moet helemaal geen grote

vrijzinnige duistere coalitie aan deze tafel vermoeden. Ik ben zelf het product van het katholiek onderwijs. Dat blijft altijd in jou, of je dat nu wil of niet.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Dat is geen garantie, denk maar aan Etienne Vermeersch.

Collegelid Pascal Smet: Ik ken die wereld heel goed. Ik herken het taalgebruik ook heel snel. Wie wil geloven, mag geloven. Zolang het vredevol is, zullen we dat ook ondersteunen zodat het licht kan nederdalen.

Er werd al geantwoord op het onderwerp eenzaamheid. Ik wil daar nog aan toevoegen dat we daar blijven in investeren. Vorige week nog beslisten we om van eenzaamheid het centraal thema te maken van *Plug into Brussels*. Ja, het is belangrijk. Ja, we moeten daar blijven aan werken. Ja, eenzaamheid is niet alleen een zaak van oudere mensen. Het kan iedereen overkomen. Ook in de politiek is dat er bij sommigen. Vandaag zag ik nog een cartoon verschijnen die daarop alludeert, vandaar.

Het beste heb ik echter gespaard voor de heer Mathias Vanden Borre. Volgens hem heb ik mijn werk niet gedaan door Sport Vlaanderen niet in te lichten over de vertraging bij het schoolsportcomplex Coovi. Ik heb echter een goed *factchecking* team. De heer Mathias Vanden Borre zou zijn bron bij Sport Vlaanderen beter snel sms'en dat hij verkeerd werd ingelicht. Ik heb immers ontdekt dat de voormalig collegevoorzitter en ikzelf op 29 januari 2019 een brief hebben verstuurd naar het kabinet van toenmalig Vlaams minister Philippe Muyters.

In die brief, die er op 11 februari 2019 werd ontvangen, lezen we: *“Geachte heer Muyters, in het kader van het Decreet Bovenlokale Sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur diende de Vlaamse Gemeenschapscommissie in september 2017 een aanvraag in voor het project Schoolsportcomplex COOVI. Op 18 december 2017 keurde u de subsidieaanvraag voor dit project goed. Binnen het decreet is er een uitvoeringstermijn voorzien van drie jaar vanaf de toekenning van de investeringssubsidie. Wegens bijkomend noodzakelijk onderzoek betreffende de COOVI-site – met name de mobiliteitsstudie, in samenwerking met de COCOF, voor de hele campus – vraagt het VGC-college om deze termijn te verlengen. Wij houden ons ter beschikking voor meer informatie en overleg. Met vriendelijke groeten, Guy Vanhengel en Pascal Smet.”* We hebben die brief allebei met een grote handtekening ondertekend. Op 13 juni 2019 zijn de directeur van de VGC en een van mijn kabinetsmedewerkers naar het overleg gegaan.

Als de heer Mathias Vanden Borre beweert dat ik mijn werk niet doe, dan werd hij verkeerd geïnformeerd. Hij zou dat beter nooit meer zeggen, want ik doe mijn werk altijd. Ook al is het niet altijd zichtbaar.

Ik zal de heer Mathias Vanden Borre, als ambassadeur van de Vlaamse Gemeenschap bij de instellingen in Brussel, een opdracht meegeven. Dit College wil, net als het vorige, dat Vlaanderen investeert in sportinfrastructuur in Brussel. We wachten daar al zo lang op. Maar we vragen aan Vlaanderen om ons niet te behandelen als een Vlaamse gemeente, want dat zijn we niet. We zijn om te beginnen al de hoofdstad van Vlaanderen. Maar hier kan ook niet dezelfde methodiek worden toegepast zoals in de rest van Vlaanderen. De methode waarbij alles wordt *gesaucissoneerd* en een beetje geld wordt gegeven als je zelf veel geld geeft, werkt hier niet. We reiken dus de hand naar Vlaanderen en we deden dat opnieuw naar de

nieuwe Vlaamse minister van Brussel. Laat ons 1 groot sportproject kiezen en laat ons investeren.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Waarom geen BLOSO-sportcentrum zoals dat in de rest van Vlaanderen bestaat?

Collegelid Pascal Smet: De heer Mathias Vanden Borre moet die boodschap overbrengen. Laat ons van methodiek veranderen. Ik zal dat ook tegen de huidige Vlaamse minister van Sport zeggen. Laat ons partners zijn en samen investeren in mooie sportinfrastructuur in Brussel. We zullen onze ideeën samenleggen en misschien kunnen we dan onze collega's in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ook overtuigen om bijkomend te investeren. Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mag immers bijdragen. En dat hij voor de toekomst voor eens en altijd mag onthouden: ik doe mijn werk altijd.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil het College bedanken voor de bijkomende toelichtingen en de collega's voor het debat. Het is nuttig om de zaken scherp te stellen, maar daaruit moeten ook conclusies getrokken worden zodat er voor de toekomst nieuwe programma's kunnen worden uitgewerkt. Daarop wachten we immers. Iedereen heeft kunnen vaststellen dat we vandaag geen echte nieuwe begroting hebben gezien.

Aan het begin van mijn tussenkomst zei ik al dat de meerderheid zich van rol of democratisch forum heeft vergist. We kregen immers exact dezelfde discussie als in de commissie, een discussie die eigenlijk in het Vlaams Parlement moet worden gevoerd.

Collegevoorzitter Elke Vanden Brandt: Zoals toen de heer Mathias Vanden Borre over de Waalse overheid begon. (*Rumoer*)

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb geen problemen om die discussie te voeren, ik probeer ze echter te kaderen in de bredere context. Dat heb ik hier echter niet gehoord. Ik heb de warme oproep gedaan om de discussie te voeren met alle cijfers.

Maar helaas blijft het bij schieten op Vlaanderen en weigert men te kijken naar het bredere Brusselse plaatje. Dat moet ik toch wel zeggen.

Wat de besparingen voor Brussel betekenen, is vaak aan bod gekomen. Ik wijs erop dat de regering in Vlaanderen collegiaal is en dat er wel degelijk een Brusselminister is en ook een andere minister die bevoegd is voor het Stedenfonds. Als iedereen begint te schieten op N-VA met het verwijt dat we niet van Brussel houden, dan vind ik dat het fatsoen voorbij. Collega Gilles Verstraeten is daarover heel terecht tussengekomen.

Je mag schieten op N-VA, maar niet met het argument dat we niet van Brussel houden. Dat is niet terecht. Ik verwijs nogmaals naar de Vlaamse Regering die collegiaal is. Als ik in de debatten luister naar de toch wel scherpe woorden van de meerderheid, zie ik een collegelid aarzelend schuifelen op zijn stoel. Ik hoop dat er een beetje meer solidariteit zal zijn binnen de meerderheid in 2020 en dat deze harde woorden niet tot een kille Kerst zullen leiden.

Collegelid Sven Gatz: Misschien moet u zeggen wat u bedoelt. Daarvoor zijn we hier. Ik heb helemaal geen kritiek op wie dan ook gegeven.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb het over uw collega's van de meerderheid. Die waren bijzonder scherp voor de Vlaamse Regering. *Freedom of speech* is goed, maar ik

stel vast dat dezelfde partij die in Vlaanderen meebestuurde, collegiaal dezelfde beslissingen neemt, hier ook bestuurde en dat bent u dan. Ik stel dat alleen vast.

Er wordt niet stilgestaan bij het totaalplaatje. Ik vind dat jammer omdat het dan over het geheel gaat. Om door de bomen het bos te kunnen zien, moeten we de Brusselnorm die jaarlijks oploopt tot 1 miljard euro, durven benoemen. Daar wordt veel te weinig naar verwezen. Die besparingen zijn er, maar we moeten die steeds in perspectief durven blijven plaatsen.

Ik verwijs ook even naar de uitspraak van de collegevoorzitter over “nuttige idioot”. Dat is geen persoonlijke uitspraak, maar een manier van spreken.

Collegevoorzitter Elke Van Den Brandt: Dat is inderdaad niet persoonlijk. (*Rumoer*)

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U plaatst die in de context van de middelen die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geeft aan de VGC. Die middelen zijn verankerd in de wet: de 80/20-verdeling. Ik had het daar niet over. Ik plaatste de uitspraak in de context van de toekomst van de Vlaamse gemeenschap in Brussel. Ik herhaal dat u daarover geen verhaal hebt. Ik vraag me ten gronde af wat u en uw collega’s willen voor Brussel. We houden van Brussel. Dat is natuurlijk gemakkelijk gezegd. Ik hou ook van Brussel. Hoe ga je dat financieren?

Collegelid Pascal Smet, wat Coovi betreft, heb ik wel degelijk mijn bronnen. Ik verzijn dat niet. Het is goed dat u dat rechtzet. Dat is constructief. Ik aanvaard het als u dat zegt. We zullen daar samen aan werken. Vanuit Vlaanderen ben ik niet de persoon om dat af te schieten en te zeggen dat we dat niet hoeven te doen. We zullen blij zijn als het project wel degelijk is gerealiseerd en zo weinig mogelijk vertraging oploopt. Wat de toekomst betreft, dat staat overigens in het Vlaamse Regeerakkoord en er wordt gezorgd naar een nieuwe methodiek. Daar zal de Vlaamse Regering een toekomstige partner in blijven. Met deze verzoenende woorden besluit ik.

Ik wens het College, alle raadsleden, de hele Administratie en alle Diensten van de VGC een fijne Kerst en een voorspoedig 2020.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank het College voor de uitgebreide en ter zake doende antwoorden. Ik wil ook stilstaan bij het debat dat we met de collega’s hebben gevoerd en dat ik heel interessant vond. Het debat was ook geanimeerd en dat is begrijpelijk. Ik heb gemerkt dat sommige collega’s het moeilijk hebben met het feit dat er zoveel aandacht is voor de besparingen vanuit de Vlaamse Regering. Die hebben natuurlijk wel een enorme impact op Brussel, op de VGC en op de begroting van de VGC. Daar spreken we vandaag over.

Je kunt onmogelijk niet over die besparingen spreken in deze context. Ze raken de begroting van de VGC hard. Ik ben daarover verontwaardigd en ik mag dat zeggen. Ik zeg dat ook. Ik heb het niet nodig om mijn collega’s te beledigen op een persoonlijke manier om die verontwaardiging uit te drukken. Ik noem de N-VA-fractie geen “nuttige idioten” of “dictators”. Dat is niet nodig. We moeten als raadsleden daarboven staan en in staat zijn om op een beschaafde manier van mening te verschillen. We hebben op dat vlak ook een voorbeeldfunctie. Als wij het al niet kunnen, hoe kunnen we dat dan van de burgers verwachten?

Ik heb met plezier gehoord dat de N-VA zegt dat er toch veel liefde is voor Brussel. Ik wil dat wel geloven, maar met die verklaringen bouw je nog geen scholen of crèches. Daar gaat het natuurlijk over. Op het moment dat de N-VA de keuze kan maken in de Vlaamse Regering, bespaart ze op Brussel. De besparingen van de Vlaamse Regering zorgen ervoor dat dit College de volledig bijkomende marge die vrijkomt door de middelen vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bijna volledig moet besteden aan de verplichte indexering van de lonen van het VGC-personeel. Er is dus geen beleidsmarge. Dat komt door die besparingen. Dat is jullie verantwoordelijkheid.

Het is niet zo dat Vlaanderen hier een vriendelijke mecenas is die geld komt geven en dat Brusselaars daarom zomaar komen bedelen. Helaas is het zo dat de Bijzondere Financieringswet in België ervoor zorgt dat iedereen belastingen betaalt, ook de Nederlandstalige Brusselaars, en dat er bij wet is vastgelegd dat de middelen voor bijvoorbeeld de crèches en de kinderopvang in Brussel worden gegeven aan de Vlaamse Regering. Die moet daarin investeren. Als ik dan hoor dat Vlaams minister Wouter Beke nog niet bevestigt dat hij die verplichting zal nakomen, vind ik dat een probleem.

Ik vind het betoog van mevrouw Bianca Debaets zeer ongelukkig. Ik zou ook graag horen hoeveel bijkomende plaatsen er gecreëerd gaan worden. Ik heb begrepen dat het College niets liever wil dan daarover concreet te zijn. Maar hoe kunnen ze dat als ze de middelen die daarvoor nodig zijn vanuit Vlaanderen niet krijgen? Als de Vlaamse Regering zegt dat ze nog wel zal zien of ze de wettelijke verplichting gaat nakomen, kun je van ons niet verwachten dat we daarover niet verontwaardigd zijn of nog minder dat we daarover zwijgen. We gaan dat nooit doen. We blijven daarop terugkomen totdat de Brusselaars krijgen wat ze verdienen. Dat is het enige wat we vragen.

Ik dank het College voor de hoopgevende antwoorden, voor zijn inspanningen om de bredeschoolwerking veilig te stellen, om de methode te verbeteren en te zorgen voor de nodige middelen. Ik dank de collegeleden dat ze voor het eerst op een participatieve manier met betrokkenheid van de Raad het meerjareninvesteringsplan vormgeven. Dat is vernieuwend en we zijn daar heel enthousiast over. We kijken ook uit naar 2020.

We wensen ook alle collega's oprecht het allerbeste voor Kerstmis en voor het nieuwe jaar. We hopen echt dat ze samen met ons de liefde voor Brussel preken en ermee voor pleiten dat Brussel de middelen krijgt dat het verdient.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De collegeleden hebben al geantwoord op een aantal vragen die ik wilde stellen, waarvoor dank. De collegevoorzitter heeft gezegd dat ze al heeft samengezeten met Vlaams minister Wouter Beke die bevoegd is voor Welzijn en dat die haar met een kluitje in het riet stuurt.

Collegevoorzitter Elke Van Den Brandt: Het is een constructief overleg geweest. Ik wil niet zeggen dat het een kil overleg was. Het klopt dat hij nog geen concrete gegevens kon geven, wat me in deze positie plaatst. Ik wil zeker niet de indruk wekken dat het overleg niet constructief was.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat is zeer goed. Dat hebben we nodig. We staan daarvoor open. Of het nu gaat over kindplaatsen, over de grote subsidievermindering of over het hakken in het cultuurbeleid, het moet gedaan zijn met het algemene besef dat Brussel een stukje van Vlaanderen is dat er op een of andere manier aan vasthangt. Als we het hebben

over kinderen in de Nederlandstalige crèches, dan gaat het over Nederlandstalige kinderen. Collegelid Pascal Smet heeft gezegd dat Brussel een beetje als een gemeente wordt bekeken. Een gemeente als Sint-Jans-Molenbeek is groter dan de stad Mechelen en de stad Leuven. Besef toch eens dat we hier niet in een boerengat leven! Het gaat om grootsteden. Een Brusselse gemeente is een grootstad van Vlaanderen. Daar moet je fier op zijn. Je moet daar echt in meegaan. Vlaanderen moet dat claimen: die gemeenten zijn van ons.

Collegelid Sven Gatz heeft geantwoord op de vragen over Onderwijs. De heer Gilles Verstraeten stelt terechte vragen. Wat ik jammer vind, is dat een deel zijn betoog gaat over iets dat er nog niet is. U spreekt op een bepaald moment over de leerkrachten uit de tweetalige lerarenopleiding. Die zijn er nog niet eens. U hebt zelf in de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw gevraagd hoe het komt dat studenten begonnen zijn met 40 en dat er nog maar 10 over zijn. Het is natuurlijk dat er al een selectie gebeurt. Er zijn nog geen afgestudeerde leerkrachten en u gaat in uw betoog verder: “Stel je voor dat die voor een klas zouden staan.” Er is al een kwalitatief proces bezig.

Een deel van uw betoog gaat op die manier verder, ook over de Tienerscholen. Die zijn nog maar 2 jaar geleden gestart. Werken op een nieuwe manier betekent niet dat die scholen niet volgens de onderwijsrichtlijnen van de Vlaamse overheid werken. De eindtermen moeten gehaald worden. Dat heeft het collegelid ook gezegd. U zegt terecht in de commissie dat de PISA-resultaten over de hele lijn voor iedereen niet goed zijn. We moeten nadenken over wat we de laatste 20 jaar hebben gedaan. Dit gaat niet over de laatste jaren, mijnheer Verstraeten, maar over iets wat al heel lang bezig is. Als 2 scholen starten met een pilootproject om op een andere manier om te gaan met de talenten van kinderen vanaf het 5de leerjaar tot en met het 2de jaar secundair onderwijs, dan moet je daar fier op zijn. Vlaanderen moet dat een ongelooflijk initiatief vinden, dat opvolgen en evalueren. Uiteraard moet dat gebeuren, net als met de lerarenopleiding.

Uw vragen zijn pertinent, maar een deel van uw speech is gebaseerd op zaken die er nog niet zijn. Dat vind ik jammer. (*Applaus*)

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): De krachtlijnen van deze begroting zijn goed. Het tegendeel zou vreemd zijn, want het gaat eigenlijk om een continuering van de vorige legislatuur. Het is evident dat wat goed is, behouden blijft en uitgebreid wordt. Ik zal dan ook niet tegenstemmen, maar ik zal me onthouden.

Ik wil graag nog 2 dingen verduidelijken. Ik heb gezegd dat ik in de begroting hier en daar een concrete vertaalslag mis. Dat werd aangegrepen om de bal terug te kaatsten naar Vlaanderen, bijvoorbeeld rond de kinderopvang. Mijn betoog bedoelde echter iets anders: het gaat om de verhouding van Welzijn, Gezondheid en Gezin met de andere bevoegdheden van dit College. Cijfers liegen niet. Ik zie dat er een verhoging is van het budget van 4,79 miljoen euro, maar dat er daarvan slechts 110.000 euro naar Welzijn, Gezondheid en Gezin gaat. Blijkbaar vormen die domeinen dan toch niet de prioriteit die aangekondigd was.

Ten tweede, de persoonlijke filosofische overtuiging van het College doet niet ter zake. In deze stad leven veel gemeenschappen samen: taalgemeenschappen, maar ook culturele en religieuze. Ik vind het daarom jammer dat er zo weinig dialoog is. We zouden die meer moeten stimuleren. christenen, vrijzinnigen, boeddhisten, andersgelovigen... moeten elkaar ontmoeten om elkaar te leren kennen, zodat het respect en de samenwerking toenemen. Zo

kunnen er bruggen gebouwd worden. Net daarom betreur ik dat het budget niet toeneemt. Er zijn bijvoorbeeld nog altijd te weinig plekken waar jonge mensen elkaar kunnen ontmoeten.

De voorzitter is vandaag gestart met een oproep om de waardigheid te behouden. Soms verliezen we die wat, bijvoorbeeld in ons taalgebruik. De beschuldigingen vliegen heen en weer. Zo was er de insinuatie dat Vlaams minister Wouter Beke collegevoorzitter Elke Van Den Brandt met een kluitje in het riet zou gestuurd hebben. Maar wie zegt dat? Er is een 1ste gesprek geweest en dat moet voortgezet worden. We zijn hier in een parlementaire assemblee, niet aan een toog. Er mogen politieke en ideologische verschillen zijn, er mag een stevig debat zijn. Maar dan liever met meer waardigheid dan in het verleden of vandaag.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): De antwoorden die ik gehoord heb, vergroten mijn vertrouwen in dit College en in het beleid voor de volgende jaren. De collegeleden antwoorden met veel kennis over wat er leeft bij de bevolking, de organisaties, in het middenveld. De grote afstand tussen ons en wat er gebeurt op het terrein maakt me soms emotioneel. Daar zitten honderden, duizenden kinderen, jongeren, vrijwilligers, sociaal-culturele werkers, kunstenaars... met het water aan de lippen. Ik weet dat het College dit beseft en naar oplossingen zoekt.

Ik ben ook blij dat het *fake news* van de oppositie rechtgezet wordt. Als collega Mathias Vanden Borre beweert dat er niets gecheckt is in verband met het nieuwe sportcomplex, dan is dat wellicht nieuws dat hij aan de toog vertelt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat vind ik er ver over. Ik heb mezelf gecorrigeerd. Ik heb letterlijk gezegd dat ik mijn informatie niet uit de lucht haal. Mij beschuldigen van toogpraat vind ik er dan ook ver over.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Ik heb u niet beschuldigd van toogpraat. Maar als zulke zaken ook aan de toog verteld worden, pikken mensen dit op en denken ze dat het College niet goed bezig is. Gelukkig wordt het hier dus rechtgezet, met feiten. Hetzelfde geldt voor de cijfers. Dat Vlaanderen niet zou besparen op de subsidies en dotaties van Brussel is fout. De cijfers weerleggen die bewering. Verhalen daarentegen gaan altijd een eigen leven leiden.

Ik kijk erg uit naar het participatietraject, en samen met mij veel burgers en middenveldorganisaties. Ik ben ook blij dat de lokale besturen expliciet vernoemd worden en meer betrokken zullen worden. Het is ook superbelangrijk dat de verenigingen waar armen het woord voeren in de toekomst structureel gesubsidieerd worden. Zij moeten worden meegenomen in dat participatietraject, want zij kunnen de politiek mee vormgeven.

Het College wekt vertrouwen en in het werkveld stellen veel mensen hun hoop op dit College: veel mensen voelen zich gewaardeerd door de erkenning voor hun werk.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): We mogen van mening verschillen, maar ik roep op om met kennis van zaken te spreken. Collega Els Rochette heeft daarnet gezegd dat er bespaard wordt op de dotatie aan de VGC. Dat klopt feitelijk niet. We hebben daarover een hoorzitting van 4 uur achter de rug. Laten we het dus bij correcte cijfers houden. Ik zou graag hebben dat dat ook zo in het verslag genoteerd wordt.

De voorzitter: Ik stel voor dat we de discussie tussen mevrouw Els Rochette en de heer Mathias Vanden Borre afsluiten. Of wil er iemand nog iets aan toevoegen?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik vond die beschuldiging het ergste wat ik al meegemaakt heb in de Raad. Ik heb eerder een discussie gehad met collegelid Pascal Smet over cultuur. Toen werd mij verweten dat ik een onmens ben en dat ik niets van cultuur ken, dat ik een kil en koud persoon ben.

De heer Jan Busselen (PVDA): Nu doet de heer Mathias Vanden Borre net hetzelfde als wat hij mevrouw Els Rochette verwijt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb letterlijk gezegd in mijn tussenkomst aan collegelid Pascal Smet dat ik mijn informatie zal checken. En als het klopt wat hij zegt, is dat goed nieuws.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Een korte reactie op 2 zaken. Ik kijk uit naar de extra informatie over het participatief traject en ik ben benieuwd hoe de overheidsopdracht zal ingevuld worden.

Ten tweede, collegelid Pascal Smet vroeg naar locaties voor de fuifzaal. In de Academie van Anderlecht is er een leegstaande ruimte van enkele honderden m². Er zijn moeilijkheden met de financiering, maar misschien loont het de moeite om die piste verder te onderzoeken. De ruimte is namelijk voor een aantal jaren beschikbaar. Het vorige College heeft daar overigens ook al beslissingen over genomen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik wil graag reageren op het antwoord van collegevoorzitter Elke Van Den Brandt. Ik heb nooit beweerd dat er in het onderwijs nooit genoeg plaatsen zullen zijn. Alleen moeten we wel een groeiend aantal leerlingen huisvesten. Mijn grote bezorgdheid is of we aan die nood kunnen tegemoetkomen. Het is zeker positief dat er wordt geïnvesteerd. Het baart me wel zorgen dat collegelid Sven Gatz zegt dat er sommige jaren 500 à 600 plaatsen minder zullen zijn. Een studie van *perspective.brussels* toont namelijk aan dat we tot 2025 een aantal van 3.800 plaatsen zouden moeten bereiken.

Ook de Tienerscholen zijn een goed project. Ik zou ook even willen inpikken op de PISA-resultaten. De afschaffing van de GOK-scholen (Gelijke Onderwijskansen) heeft daar zeker mee te maken. Daar is toen veel verzet tegen geweest, maar dit terzijde.

Collegelid Sven Gatz zegt dat de Coovi-site een goede investering is, maar hoe wordt er geëvalueerd dat dat effectief zo is?

Het verrast mij dat u nu al aankondigt terug te komen op de 15 % extra besparingen op de personeelskosten, of dat u het in elk geval wilt herbekijken.

Ik heb weet van een probleem met de verwarming in Schaarbeek, mijnheer Smet. Wat de andere gemeenschapscentra betreft, raad ik u aan uw diensten te raadplegen.

Collegelid Pascal Smet: Die diensten zijn intussen geraadpleegd, en niemand blijkt ergens van op de hoogte te zijn.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik geef het u maar mee: in Schaarbeek is er een probleem met de verwarming. U verwijst naar de investeringen in De Rinck, maar van technici hoor ik dat er ook problemen zijn met het geluid, het licht en de afwerking van de zaal.

Tot slot wou ik het hebben over de discussie over de besparingen. We kunnen niet zeggen dat de financiering van de VGC afhangt van Vlaanderen. Enerzijds zegt u dat een groot deel van het geld uit Vlaanderen komt en verwijt u een gebrek aan loyauteit, maar anderzijds zegt u altijd dat hier niet over gediscussieerd mag worden, telkens als er kritiek klinkt of als er bezorgdheid wordt geuit over het gebrek aan middelen. U wilt dus in feite dat er gewoonweg niet over gediscussieerd wordt. Die tegenstelling begrijp ik niet goed.

Aan de oorsprong van dit gebakkelei liggen de besparingen op alle niveaus. Dat is een effect van de Europese begrotingsnormen, waarop we een vorige keer ook kort zijn ingegaan, waardoor aan bijna alle entiteiten gevraagd wordt om te besparen. Daardoor krijg je desinvesteringen en meer privatiseringen en ontstaan er tekorten op heel veel noden in de samenleving. En daardoor ontstaan dan weer bezorgdheid en onrust, én het feit dat extreemrechtse en bepaalde radicaal-linkse partijen willen...*(Rumoer)*

Het grote verschil met mijn eigen partij is dat wij niet bepaalde bevolkingsgroepen de schuld geven van de desinvesteringen; het grote verschil is dat wij fiscale gerechtigheid, een fair fiscaal systeem en publieke investeringen vragen. Dat is een fundamenteel verschil.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De gemoederen zijn behoorlijk verhit geraakt vandaag, en dat was ook effectief de betrachting. *(Gelach)*

Ik herinner me incidenten uit de vorige regeerperiode die nog veel verder gingen dan wat we hier vandaag hebben gezien. Toch denk ik dat het niet wenselijk is dat we op deze manier met elkaar discussiëren. Daarom riep ik ook op om op te houden met twijfel te zaaien over de goede intenties van deze of gene. Het debat moet gaan over het beleid, en persoonlijke beschuldigingen over en weer en insinuaties op dat vlak dienen nergens toe. Collega Arnaud Verstraete, als ik u, zagezegd met de kwinkslag, hoor zeggen: “Ik ben blij te vernemen dat jullie dan toch van Brussel houden”, alsof dat zou moeten verbazen of alsof u het uiteindelijk toch niet gelooft... Of als mevrouw Bianca Debaets praat over de verschillende geloofsgemeenschappen en u er meteen aan toevoegt: “Vinden jullie dat erg? Vinden jullie dat erg?”... Laten we ophouden met dat soort uitlatingen! Het brengt geen zoden aan de dijk, het brengt niets bij.

Ik ga graag in op 2 betogen van collega's. Ten eerste, op het discours van mevrouw Khadija Zamouri, dat op een voorbeeldige manier over de inhoud ging. Ik ben het er evenwel niet mee eens, want het is niet omdat een project nog niet ten einde is, dat je niet zou mogen wijzen op mogelijke constructiefouten of risico's. *(Rumoer)*

Het gaat over geld dat uitgegeven wordt aan bepaalde keuzes, aan een bepaalde richting, waarvan de N-VA-fractie vreest dat het niet de juiste is. Wij maken een andere analyse en hadden de middelen dan ook liever anders besteed gezien. Dat is een verschil van mening over het te voeren beleid.

Ik ben het ook niet eens met de opmerking van collega Jan Busselen over de GOK-middelen en de PISA-onderzoeken. Het decreet Gelijke Onderwijskansen is ingevoerd na het 1ste PISA-onderzoek. De GOK-middelen hebben een heel traject doorlopen, maar hebben niet geleid tot

een verbetering van de PISA-resultaten. Integendeel, de resultaten zijn almaar achteruitgegaan. Op dat vlak is er dus geen causaliteit of correlatie te ontwaren. Volgens mij is uw verklaring daarover dan ook niet correct.

Vervolgens wil ik het College, en meer bepaald het collegelid bevoegd voor Onderwijs, bedanken voor de gegeven antwoorden. Hij heeft een aantal zaken verklaard en verduidelijkt waarover we in de toekomst nog boeiende discussies zullen hebben. Ik deel zijn mening niet volledig als hij zegt dat de VGC geen keuzes maakt, maar veeleer het beleid verderzet. Bijkomende ondersteuning en investeren in de Tienerscholen zijn bijvoorbeeld zaken die wel expliciet in de begrotingsdocumenten als doelstellingen naar voren geschoven worden. Dat zijn dus wel degelijk keuzes van de VGC. Zoals ik al zei, heb ik daar twijfels en bedenkingen bij: ik ben er niet van overtuigd dat dat goede keuzes zijn.

Hetzelfde geldt op een aantal andere vlakken. De VGC volgt niet louter, maar maakt wel degelijk een paar duidelijke eigen keuzes. Het is wat al te gemakkelijk om dat af te doen met: “Wij volgen alleen maar.” Die keuzes zijn verdedigbaar, maar de N-VA is het er niet volledig mee eens. Wij zullen de begroting dan ook niet goedkeuren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): We waren nog op zoek naar een geschikte omschrijving van Agora, die zich geen oppositie en geen meerderheid voelt. Met de kerstperiode in het vooruitzicht zou ik ‘vredesduif’ willen suggereren. (*Gelach*)

Daarin zal ook DierAnimal zich misschien in kunnen vinden.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ondertussen hadden we voor ‘burgerfractie’ gekozen, maar ik neem uw idee in overweging.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): In datzelfde opzicht wilde ik u ook mijn definitie van ‘liefde’ delen. Liefde is voor mij dus delen. Ik draag zorg voor diegenen en datgene waar ik van hou: van mensen van alle pluimage én van onze planeet. Liefde is een werkwoord, beste collega’s. Beste collegeleden, u krijgt het vertrouwen van de Groen-fractie in 2020. *You gotta get love rule!* (*Applaus*)

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik wil het debat niet opnieuw openen, maar ik wil wel met alle liefde die er is, u allemaal het beste wensen voor het komende jaar. Prettige feesten en een gelukkig Nieuwjaar, maar vooral een goede gezondheid. We weten allemaal hoe belangrijk een goede gezondheid voor ieder van ons is.

Ik wens u ook voldoende ontspanning, genoeg liefde om u heen, zodat we in het nieuwe jaar opnieuw pittige debatten kunnen voeren, want ik heb ze liever zoals vandaag, met wat *schwung* erin, dan dat we allemaal in slaap vallen.

De voorzitter: Voordat we overgaan tot de stemming, wil ook ik iedereen bedanken die een positieve of minder positieve bijdrage aan het debat heeft geleverd. Ik bedank zeker ook de collegemedewerkers, de collegeleden, de Militaire Politie, de medewerkers van de Raad, de griffier en iedereen die hier aanwezig is. Bedankt voor uw inzet en vertrouwen. Ik beloof dat ik de komende 5 maanden mijn best zal doen, zodat ik hier in september hopelijk opnieuw mag zitten. (*Gelach*)

Tot slot, vraag ik u een warm applaus voor alle medewerkers van de Raad die ons in feite dag en nacht bijstaan. (*Applaus*)

- De algemene bespreking is gesloten.

Stemming

- Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020

De artikelen 1 tot en met 12 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Het geheel van het ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 4; 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben neen gestemd: Jan Busselen, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

Hebben zich onthouden: Pepijn Kennis, Bianca Debaets

MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art. 54)

Stemming

De motie van overeenstemming om te bevestigen dat de tabellen, gevoegd bij het ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020, in overeenstemming zijn met de inhoud en de doelstellingen van die verordening en er als zodanig een integrerend deel van uitmaken, wordt aangenomen met 14 stemmen; 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

- De vergadering wordt om 12.45 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

*Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
van 10 december 2019*

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020

Bespreking en stemming

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 5 (2019-2020) – Nr. 2

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden een schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER

Motie van overeenstemming

Bespreking, blz. 45

Stemming, blz. 45

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2020

Bespreking, blz. 2

Stemming, blz. 45